

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	24688 Політична психологія
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	053 Психологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	24688
Назва ОП	Політична психологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Свідерська Ольга Іванівна, Клименко Юлія Олександрівна, Амурова Яна Володимирівна, Улунова Ганна Євгенівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	19.01.2022 р. – 21.01.2022 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://cutt.ly/5OjLA8z>

Програма візиту експертної групи <https://cutt.ly/8OjIH1c>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Перший набір здобувачів на ОП «Політична психологія» відбувся у 2018-2019 навч. р., а перший випуск - у 2019-2020 навч. р. ОП не проходила акредитацію у 2020-2021 р., адже КНУТШ має Сертифікат про акредитацію спеціальності Психологія НД 7788007 дійсний до 01.07.2022. ОП, що проходить акредитацію, була переглянута відповідно до Стандарту вищої освіти та введена в дію наказом ректора № 217-32 від 7.04.2021 р. ОП є досить унікальною для українського освітнього простору та чітко орієнтованою на підготовку професіоналів у галузі політичної психології. ОП відповідає меті та напрямам діяльності КНУТШ, місії факультету психології. Зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 053 Психологія, а обсяг ОП – чинному законодавству. ОК ОП загалом складають логічну взаємопов'язану систему. Водночас, ОП потребує узгодження навчального плану зі структурно-логічною схемою. ОП містить як всі ПРН, визначені Стандартом вищої освіти, так і специфічні ПРН. Всі ПРН, ЗК та СК співвідносяться з обов'язковими ОК та ними забезпечуються. Структура ОП дає можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію здобувачів, яка може бути розширена усуненням дублювання однієї дисципліни в обох блоках вибіркового ОК. Наявні правила та досвід визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти та, разом з тим, відсутні правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Основними формами викладання на ОП є лекція, практичне та семінарське заняття, на яких використовуються як класичні, так і інноваційні методи. Кожний ОК має необхідне навчально-методичне забезпечення. Навчання на ОП поєднується із дослідженнями, свідченням чого є участь здобувачів у конференціях, їх публікаційна активність тощо. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання є чіткими, а об'єктивність оцінювання результатів навчання здобувачів забезпечується проведенням усіх іспитів у письмовій формі та залученням до приймання іспиту, як мінімум, двох НПП. Кваліфікаційні роботи магістра проходять обов'язкову перевірку на плагіат сервісом Unichек. НПП, що викладають на ОП, мають високий рівень академічної та професійної кваліфікації, значний практичний досвід у професійній сфері. До розробки ОП та реалізації освітнього процесу за нею долучено представників роботодавців та практиків. ЗВО має потужне матеріально-технічне забезпечення для реалізації ОП та досягнення ПРН. Серед здобувачів регулярно проводяться опитування щодо їхніх потреб та інтересів. Внутрішня система забезпечення якості освіти у КНУТШ є багаторівневою, але нормативне забезпечення щодо якості вищої освіти у КНУТШ знаходиться у стадії доопрацювання. Процедури і механізми перевірки та внесення змін до ОП потребують врегулювання на рівні ЗВО. Розміщена на сайті інформація про ОП та її компоненти є достатньою.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. ОП є досить унікальною для українського освітнього простору. 2. Зміст ОК ОП відображає сучасні світові тенденції та напрацювання у політичній психології. 3. Здобувачі мають можливість реалізувати свої індивідуальні освітні потреби через вибір та опанування додаткових ОК (понад зазначені у ОП кредити та перелік ОК в індивідуальному навчальному плані здобувача). 4. ОК мають високі показники забезпеченості навчально-методичними посібниками, підручниками, монографіями, авторами яких є НПП, що здійснюють викладання на ОП. 5. Об'єктивність оцінювання забезпечується проведенням усіх екзаменів у письмовій формі та складом екзаменаційної комісії не менше, ніж із двох викладачів. 6. У ЗВО імплементований чіткий механізм перевірки кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти задля протидії порушенням академічної доброчесності. 7. Втіленню в освітній процес світових практик формування академічної доброчесності сприяє участь КНУТШ у проєкті "Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти" (Academic Integrity and Quality Initiative – Academic IQ) від Американської Ради з міжнародної освіти. 8. Здобувачі на ОП залучені до програм міжнародної академічної мобільності. 9. На факультеті психології функціонує Наукове товариство студентів та аспірантів, яке сприяє науково-дослідній, винахідницькій діяльності здобувачів вищої освіти. 10. 100% НПП мають наукові ступені та / або вчені звання, серед них 18,75% є докторами наук. НПП, що викладають на ОП, мають значний практичний досвід у професійній сфері, а також досвід міжнародних стажувань та публікаційної активності в зарубіжних виданнях, дотичних за тематикою до змісту ОП. 11. ОП реалізується на основі співпраці з організаціями, професійна діяльність яких потребує залучення фахівців із політичної психології (комітети Верховної Ради України, партійні організації, Асоціація політичних психологів тощо). 12. У ЗВО реалізуються різноманітні програми підвищення кваліфікації та професійної майстерності НПП. Програми підвищення кваліфікації є диференційованими залежно від досвіду та професійних обов'язків НПП (для молодих фахівців, гарантів ОП тощо). 13. Потужне матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення ОП створює сприятливі умови для досягнення ПРН на ОП. 14. Психологічна служба КНУТШ надає підтримку здобувачам вищої освіти через такі сервіси, як "Helper Hub", "Допомога онлайн ПС КНУТШ", чат зв'язку з психологом тощо, які працюють цілодобово фактично в режимі онлайн. 15. Опитування учасників освітнього процесу забезпечується окремим підрозділом – Лабораторією соціологічних та освітніх досліджень. Представники студентського самоврядування залучаються до узгодження питань анкети, за якою проводиться опитування. 16. У КНУТШ діє "Положення про гаранта освітньої програми в КНУТШ", яким регламентована процедура призначення Гаранта ОП, його права та обов'язки, а також особливості взаємодії із завідувачами кафедр та керівниками структурних підрозділів.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1. Структурно-логічна схема ОП має неузгодженості з навчальним планом. 2. Наявність однієї і тієї ж ОК у обох вибіркового блока обмежує індивідуальний вибір здобувачів. 3. Відсутність у переліку ОК ОП атестаційного екзамену. 4. Матриця відповідності професійних компетентностей освітнім компонентам ОП містить неточності у висвітленні зв'язків між загальними та / або професійними компетентностями й ОК, в межах яких вони формуються. 5. Несистемність формування ЗК 10 (Здатність спілкуватися іноземною мовою). 6. Невідображеність у змісті ОП та

неврахування при присвоєнні професійної кваліфікації "викладач закладу вищої освіти" деяких трудових функцій, визначених професійним стандартом групи професій "Викладачі закладів вищої освіти". 7. Нерозробленість у ЗВО правил визнання РН, отриманих у неформальній освіті, та відсутність на ОП відповідного досвіду. 8. Тематичний план занять у РП деяких ОК є надто стислим, що не дозволяє на основі її вивчення сформувати загальне уявлення про ОК. У ряді РП ОК відсутні диференціація завдань для аудиторної та самостійної роботи, а також критерії їх оцінювання, що може ускладнювати розуміння здобувачами процесу оцінювання за певними видами робіт. 9. Здобувачі мало поінформовані про можливості свого працевлаштування. Відсутність централізованого досвіду збирання інформації про випускників ОП. 10. Особисті електронні кабінети студентів містять застарілу інформацію. 11. Несвоєчасність перегляду ОП відповідно до Стандарту вищої освіти. 12. Проект ОП представлено на сайті без визначеного способу надання зворотного зв'язку. 13. Несвоєчасність розміщення проектів ОП на сайті факультету. Рекомендації ЕГ: 1. Виправити технічні та змістовні недоліки ОП, пропущені системою забезпечення якості освіти: внести до переліку ОК атестаційний екзаме́н, вилучити з вибіркових блоків ОК ідентичні дисципліни, узгодити навчальний план зі структурно-логічною схемою ОП, уточнити матрицю відповідності професійних компетентностей ОК ОП. 2. Внести в ОП ОК, спрямовані на системне формування ЗК 10 (Здатність спілкуватися іноземною мовою). 3. Посилити відповідність ОП вимогам проф. стандарту групи професій "Викладачі закладів вищої освіти". 4. Врегулювати питання щодо правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. 5. Забезпечувати інформативність висвітлення змісту ОК у тематичному плані занять РП. Диференціювати в РП завдання для аудиторної та самостійної роботи, а також зазначити критерії їх оцінювання. 6. Сприяти залученню здобувачів до участі у заходах, орієнтованих на працевлаштування. Запровадити практику централізованого збирання інформації про випускників ОП. 7. Регулярно оновлювати інформацію в особистих електронних кабінетах студентів. 8. Врегулювати на рівні ЗВО процедури і механізми перевірки та внесення змін до ОП. 9. Дотримуватися процедури та термінів винесення проекту ОП на громадське обговорення шляхом розміщення на сайті закладу. Визначити спосіб надання стейкхолдерами пропозиції та зауваження до проекту ОП.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Мета ОП "Політична психологія" визначена за Стандартом вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти наступним чином: "Підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі у процесі навчання та професійної діяльності, у галузі політичної психології, що передбачає проведення наукових та проектних досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог, здійснення професійної діяльності з урахуванням загальнолюдських цінностей та норм професійної етики психолога". На зустрічі ЕГ з керівництвом КНУТШ проректор з НІР А. Гожик зазначив, що місія КНУТШ викладена у Статуті (<https://cutt.ly/ZIC0ygh>), а стратегія у Стратегічному плані розвитку КНУТШ на 2018-2025 рр. (<https://cutt.ly/tICIA7U>). За Статутом КНУТШ, "основною метою освітньої діяльності Університету є підготовка висококваліфікованих і конкурентоспроможних на національному та міжнародному ринку праці фахівців для наукових та освітніх установ, органів державної влади та управління, підприємств усіх форм власності за всіма рівнями вищої освіти... в усіх сферах освіти..., утвердження національних, культурних і загальнолюдських цінностей". Відповідно до Стратегічного плану розвитку КНУ на 2018-2025 р., "пріоритетними напрямками діяльності Університету... є розвиток природничих, фізико-математичних досліджень, досліджень про Землю, прикладних аспектів соціо-гуманітарних, та соціально-політичних, економічних і юридичних наук, технологічних, мистецьких, а також медичних наук, формування широкого світогляду здобувачів освіти у відповідності до сучасних тенденцій розвитку інформаційного суспільства та утвердження національних, культурних і загальнолюдських цінностей як важливої передумови до розвитку держави". На зустрічі з ЕГ декан фак-ту психол. КНУТШ І. Данилюк також зазначив, що підготовка на ОП узгоджена з місією фак-ту психол.: соціальною (розвиток психологічної культури), освітньою (розвиток психологічної компетентності) та корпоративною (формування психологічної спільноти). Враховуючи галузь знань, до якої належить ОП, поєднання практичної та наукової підготовки здобувачів вищої освіти (що підтверджено на зустрічах ЕГ і зі здобувачами, і з випускниками за цією ОП), досвід міжнародної взаємодії НПП та здобувачів тощо, ЕГ констатує, що ОП відповідає меті та напрямкам діяльності КНУТШ, узгоджується з місією факультету психології.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

На зустрічі з ЕГ Д. Щеглюк (керівник відділу забезпечення якості освіти) зазначила, що стейкхолдери до проектних груп ОП не долучаються, проте виконують функції дорадчого органу. У "Тимчасовому порядку розроблення, розгляду і затвердження освітніх програм КНУТШ", затверженому наказом ректора №158-32 від 05.03.2018 р. (<https://cutt.ly/7lBQMOH>), зазначено, що проект ОП розробляється, у тому числі, з урахуванням консультацій із потенційними роботодавцями випускників ОП, студентами тощо. Цим документом передбачено, що обов'язковою є зовнішня фахова експертиза ОП визнаними фахівцями у відповідній галузі. Рецензії та відгуки на ОП надали такі стейкхолдери, як: В. Цвих – завідувач кафедри політології КНУТШ, М. М. Слюсаревський – директор Інституту соціальної та політичної психології НАПН України, В. Волківський – президент Першого міжнародного фонду розвитку України, П. Мироненко – президент ГО "Академія політичних наук України", І. Губеладзе – президент Асоціації політичних психологів України, О. Лукашев – перший заступник голови Комітету ВР України з питань освіти, науки і інновацій. На зустрічі з ЕГ Ю. Шайгородський (заступник директора з наукової роботи Інституту політичних і етнонаціональних досліджень імені І.Ф. Кураса НАН України) зазначив, що був долучений до розробки (обговорення компетентностей) та рецензування ОП. Л. Найдюнова (заступник директора Інституту соціальної та політичної психології НАПН України) повідомила, що брала участь у формулюванні компетентностей, узгодженні з ними змісту ОК, визначенні можливостей випускників ОП для працевлаштування. Л. Сердюк (завідувачка лабораторії психології особистості імені П. Р. Чамати Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України) підтвердила свою участь у процесі перегляду ОП та надання пропозицій щодо внесення у зміст, наприклад, ОК "Психологія політичного лідерства / керівництва" новітнього доробку лабораторії психології особистості стосовно дослідження та діагностики самодетермінації розвитку особистості, що буде корисно в контексті досягнення ПРН4 "Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій". Означена пропозиція також відображена у протоколі спільного засідання НПП кафедри соціальної психології та стейкхолдерів ОП "Політична психологія" від 28.04.2020 р., проте не знайшла відображення у робочій програмі означеної ОК (можливо через максимальну стислість більшості робочих програм в описі змісту ОК). У складі іншої фокус-групи заступник голови студентського парламенту з освітніх питань засвідчив наявність можливостей у здобувачів виходити із пропозиціями щодо внесення змін до ОП, але за ОП, що акредитується, до студентського парламенту запитів не надходило.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

В ОП налічується 13 ПРН, 11 з яких співпадають із ПРН, визначеними Стандартом вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти та освітньо-наукових програм, а ще 2 ПРН є специфічними для ОП "Політична психологія". Актуальні тенденції розвитку спеціальності, як і ринку праці (в контексті ОП), пов'язані, насамперед, з європейськими прагненнями України, реалізація яких передбачає демократизацію суспільства, формування політичної культури, налагодження суспільного діалогу, формування нової політичної еліти. Київ як столиця України є епіцентром її політичного життя, що посилює регіональний попит на фахівців у сфері політики взагалі та політичних психологів зокрема. А тому наявні у структурі ОП такі ОК, як, наприклад "Психологія політичних комунікацій", "Психологія політичних конфліктів" "Психологія політичної реклами та PR" та ін., відповідають потребам як вітчизняного ринку праці, так і загальносвітовим тенденціям сучасної психології. Під час зустрічі ЕГ з НПП, що викладають на ОП, гарант ОП – Т. Траверсе пояснила, що на момент створення ОП аналогів у вітчизняних ЗВО практично не було, тому переважно враховувався досвід інших ОП спеціальності Психологія відповідного освітнього рівня, що функціонують у КНУТШ. Крім того, вивчався досвід проведення наукових досліджень Інституту соціальної та політичної психології НАПН України. Проте зміст ОП переважно визначався на основі закордонних досягнень у галузі політичної психології. Гарант ОП та НПП не навели приклади вивчення конкретних ОП певних університетів. Водночас, в СО зазначено міжнародний (спільно з університетом Квінсленду, іншими університетами Європи, США, Австралії) проект (крос-культурне дослідження впливу економічної нерівності на стереотипи сприйняття бідних і багатих українців), досвід реалізації якого було використано при формулюванні специфічних для ОП компетентностей та ПРН. На зустрічі ЕГ з НПП Т. Траверсе акцентувала увагу на орієнтації ОП на специфіку вивчення політичної психології саме у США (наприклад, інтеграції здобутків політичної та когнітивної психології). О. Виноградов зазначив, що при визначенні змісту та викладанні ОК він використовує найсучаснішу закордонну літературу (наприклад, підручники з Augmented Reality).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Наказом МОН України за № 564 від 24.04.2019 р. затверджено Стандарт вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти (<https://cutt.ly/UESXUOH>). Порівняння зазначеного Стандарту зі змістом ОП "Політична психологія", введеної в дію наказом ректора № 217-32 від 7.04.2021 р., дає змогу констатувати представленість у ній усіх загальних та спеціальних компетентностей, а також ПРН, визначених у Стандарті. Водночас, ОП у попередній редакції, що була розроблена за проектом відповідного Стандарту, затверджена Вченою радою КНУТШ (протокол № 11 від 04.06.2018 р.) та впроваджена в освітній процес з 1.09.2018 р., має часткову невідповідність затверженому Стандарту. Крім того, під час аналізу наданих документів ЕГ виявила, що перелік ОК ОП, що акредитується, не містить згадки про таку обов'язкову, згідно з вищезгаданим

Стандартом, форму підсумкової атестації здобувачів вищої освіти, якою є атестаційний екзамен. Водночас, у розділі ОП "Форми атестації здобувачів вищої освіти" зазначається і захист кваліфікаційної роботи, і атестаційний екзамен. Крім того, атестаційний іспит подано як ОК20 у навчальному плані, а на сайті факультету психології КНУТШ розміщена програма атестаційного іспиту (<https://cutt.ly/qOoA237>). Тому ЕГ робить логічне припущення, що відсутність атестаційного екзамену в переліку нормативних ОК в ОП є технічною помилкою. Аналіз матриці забезпечення ПРН відповідним компонентам ОП доводить, що досягнення кожного ПРН реалізується в межах кількох нормативних ОК. Аналіз матриці відповідності програмних компетентностей ОК ОП засвідчив, що такі ЗК та СК, визначені за Стандартом, як ЗК5 (цінування та повага різноманітності та мультикультурності), ЗК6 (здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), СК7 (здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності), СК8 (здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію), СК9 (здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями) формуються у межах лише якогось одного нормативного ОК. Наприклад, ЗК5 формується лише в межах ОК2 "Професійна та корпоративна етика". Це, на думку ЕГ, становить потенційні ризики для формування зазначених компетентностей. ЕГ поспілкувалася з усіма НПП, що викладають ОК, в межах яких формуються означені компетентності, та отримала переконливі пояснення щодо реалізованості завдань їх розвитку. Зокрема, А. Москаленко (ОК "Професійна та корпоративна етика") навела приклади завдань, спрямованих на формування ЗК5 у межах ОК2: здобувачі переглядають та аналізують фільми, які демонструють ситуації професійної діяльності психолога, створюють кейси складних ситуацій професійної діяльності психолога, з якими вони стикалися у житті. Крім того, НПП, присутні на онлайн-зустрічі, зазначили, що ЗК5 формується і в межах "Психології політичної реклами" та інших ОК.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

1. ОП "Політична психологія" другого (магістерського) рівня вищої освіти є досить унікальною для українського освітнього простору. 2. Зміст ОК ОП відображає сучасні світові тенденції та напрацювання у політичній психології.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Матриця відповідності професійних компетентностей освітнім компонентам ОП містить неточності у висвітленні зв'язків між загальними та / або професійними компетентностями й ОК, в межах яких вони формуються. Рекомендації ЕГ: Відобразити всі зв'язки між загальними та / або професійними компетентностями й ОК, в межах яких вони формуються, у матриці відповідності професійних компетентностей освітнім компонентам ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОП "Політична психологія" має повну відповідність та узгодженість з якісними характеристиками за Критерієм 1. ОП відповідає меті та напрямам діяльності КНУТШ, узгоджується з місією факультету психології. ОП має низку позитивних відгуків від представників академічної спільноти та практиків. ОП відображає як потреби ринку праці, так і світовий досвід сучасної психології. ПРН ОП, що проходить акредитаційну експертизу, відповідають ПРН, визначеним Стандартом вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Невідображення у матриці відповідності всього переліку професійних компетентностей, які формуються у межах певних ОК, збіднює презентацію можливостей ОП, наприклад, перед стейкхолдерами, проте не впливає на якість освітнього процесу за ОП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Повна інформація про ОП "Політична психологія" спеціальності 053 Психологія розміщена на офіційному веб сайті КНУТШ. Загальний обсяг ОП 120 кредитів ЄКТС (25% з яких забезпечуються дисциплінами вільного вибору

студента) із зазначеним терміном навчання – 2 академічні роки (1 р. та 9 місяців). Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин, що відповідає вимогам п. 5 ст. 5, п. 13 частини першої ст. 1 Закону України “Про вищу освіту”. Також ОП містить загальні та спеціальні (фахові) компетентності, визначені Стандартом вищої освіти спеціальності 053 Психологія другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого 24.04.2019 р. Мінімум 35% обсягу ОП має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних компетентностей за спеціальністю, що визначені цим Стандартом вищої освіти. ОП повністю відповідає встановленим вимогам.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов’язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОП структурована на обов’язкові (90 кредитів) та вибіркові (30 кредитів) ОК. Всередині обов’язкових чи вибіркових ОК диференціація на ОК загального та фахового спрямування відсутня. Аналіз змісту ОК та взаємозв’язків між ними дозволяє ЕГ констатувати загалом логічність їх розміщення та послідовність викладання. Так, у 1 семестрі студенти опановують ОК03 “Історія та методологія політичної психології”, ОК04 “Психологія політичної діяльності”, ОК05 “Психологія політичних комунікацій”, ОК07 “Психологія політичних конфліктів” та ін. У 2 семестрі на основі результатів навчання, сформованих у межах вищезазначених ОК, здобувачі переходять до вивчення більш вузькоорієнтованих ОК09 “Психологія мас та спільнот у політиці”, ОК15 “Психологія консультування в політичній сфері” та ін. Завершується цикл вивчення ОК Виробничою практикою, підготовкою та написанням Кваліфікаційної роботи магістра та Атестаційним екзаменом. Асистентській практиці передують вивчення таких ОК, як “Педагогіка вищої школи та педагогічна майстерність викладача”, “Методика викладання психології у закладах вищої освіти”, “Психологія вищої школи”. Проте співставлення структурно-логічної схеми ОП з навчальним планом засвідчило певні розбіжності. Наприклад, у структурно-логічній схемі зазначено, що опанування блоку дисциплін ОК04 “Психологія політичної діяльності”, ОК05 “Психологія політичних комунікацій” та ОК06 “Психологія політичної влади” є основою для вивчення блоку ОК07 “Психологія політичних конфліктів”, ОК09 “Психологія мас і спільнот у політиці” та ОК14 “Психологія політичної реклами та PR”. Але за навчальним планом ОК06 вивчається у 2 семестрі, а ОК05 - у 1 семестрі. У ЕГ також виникли сумніви щодо можливостей формування ЗК 10 (Здатність спілкуватися іноземною мовою), в межах ОК10 “Педагогіка вищої школи та педагогічна майстерність” та ОК16 “Психологія міжкультурних комунікацій”, які викладаються українською мовою. За поясненням викладача “Психології міжкультурних комунікацій”, здобувачі у межах цього ОК виконують проєктні завдання, які передбачають активне використання іноземних джерел. Самі проєкти також можуть виконуватися та презентуватися іноземною мовою. Аналіз робочої програми дисципліни “Психологія міжкультурних комунікацій” підтвердив надану інформацію, адже містить достатню кількість іноземних джерел та інформацію про проєкти (<https://cutt.ly/JOgnPgB>). У 4 семестрі навчальним планом заплановано дві практики: виробнича (загальним терміном 6 тижнів) та асистентська (загальним терміном 4 тижні). На думку ЕГ, така концентрація практик в одному семестрі може ускладнювати підготовку здобувачів до підсумкового комплексного іспиту та написання кваліфікаційної роботи магістра.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП, що акредитується, відповідає предметній області, визначеній Стандартом вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Загалом ОП містить 20 нормативних ОК, з яких мінімум 90% за змістом безпосередньо відповідають опису предметної області (“Психологія політичної діяльності”, “Психологія політичних комунікацій”, “Психологія вищої школи” тощо). Аналіз матриць відповідності професійних компетентностей компонентам ОП засвідчив спрямованість цих ОК на формування як загальних, так і спеціальних компетентностей. Зокрема ЗК1 (Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях) забезпечується ОК “Психологія політичної діяльності”, “Психологія політичної реклами і PR”, “Психологія міжкультурних комунікацій”, “Виробнича практика”, “Підготовка та написання кваліфікаційної роботи магістра”. ЗК2 (Здатність проведення досліджень на відповідному рівні) забезпечується ОК “Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності”, “Педагогіка вищої школи та педагогічна майстерність”, “Виробнича практика”. СК1 (Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики) забезпечується ОК “Історія і методологія політичної психології”, “Педагогіка вищої школи та педагогічна майстерність”. СК2 (Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості) забезпечують ОК “Історія і методологія політичної психології”, “Педагогіка вищої школи та педагогічна майстерність”; СК3 (Здатність обирати та застосовувати валідні та надійні методи наукового дослідження та / або доказові методики і техніки практичної діяльності) забезпечується ОК “Історія і методологія політичної психології”, “Педагогіка вищої школи та педагогічна майстерність”. Назви таких ОК, як «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» та «Професійна та корпоративна етика» не містять згадування про психологію, проте ознайомлення з робочими програмами цих ОК засвідчує, що вони спрямовані на підготовку безпосередньо здобувачів спеціальності 053 Психологія. Вивчення ЕГ матриць відповідності програмних компетентностей компонентам ОП засвідчило спрямованість цих ОК переважно на формування загальних компетентностей. Проведений ЕГ аналіз матриць відповідностей, очікуваних програмних компетентностей а також робочих програм ОК, виробничої та асистентської практик, атестаційного іспиту дозволяє зробити висновок про відповідність змісту ОП об’єкту, цілям навчання, теоретичному змісту предметної області, методам, методикам та технологіям, визначеним в описі предметної області, а також орієнтації ОП як освітньо-наукової.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

ЗВО забезпечує можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії для здобувачів шляхом забезпечення права на вільний вибір навчальних дисциплін, що затверджено у п. 5.2.3 "Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ" (<https://cutt.ly/iOsTVZo>) та "Положенні про порядок реалізації студентами КНУТШ права на вільний вибір навчальних дисциплін" (<https://cutt.ly/ROsuKxj>). Реалізація індивідуальної освітньої траєкторії також регулюється "Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність КНУТШ" (<https://cutt.ly/TOsf9w9>), зокрема права на навчання за програмами академічної мобільності; мовного стажування; наукового стажування. Згідно "Положення про порядок реалізації студентами КНУТШ права на вільний вибір навчальних дисциплін" (<https://cutt.ly/ROsuKxj>), здобувачі мають право здійснити вільний вибір дисциплін за такими альтернативами: а) із варіативної складової навчального плану ОП, на якій студент навчається; б) із блоку дисциплін навчального плану іншої ОП того ж таки ОР (у такому випадку ЗВО не присвоює професійну (додаткову) кваліфікацію); в) із блоку обов'язкових дисциплін іншої ОП того ж ОР; г) із блоку дисциплін навчального плану іншої ОП іншого ОР; д) із блоку обов'язкових дисциплін іншої ОП іншого ОР; е) із Каталогу курсів; є) із навчальних дисциплін, вивчених у іншому ЗВО при умові, якщо вони вивчаються у рамках реалізації здобувачем вищої освіти права на академічну мобільність. ОП та навчальний план до неї передбачають блоковий вибір здобувачами ОК. Кожний блок ОК складає 30 кредитів (25% від загального обсягу ОП). На зустрічах з ЕГ здобувачі підтвердили, що вони усвідомлено та вільно вибирали один із блоків ОК, хоча знали і про можливість інших варіантів вибору. На зустрічі з ЕГ проректор з НПП А. Гожик підкреслив, що саме блоковий вибір ОК ЗВО вважає найбільш збалансованим щодо формування певних компетентностей та ПРН. Аналіз ОК, які входять до вибіркового блоку, дозволив ЕГ виявити наявність в обох блоках ОК "Психосемантичний аналіз політичної свідомості", що фактично переводить цей ОК з циклу вибіркового в цикл обов'язкових та обмежує індивідуальний вибір здобувачів. Студенти також мають можливість вивчати додаткові ОК (понад зазначені у ОП кредити), якщо це погоджено із керівництвом факультету психології та із керівництвом іншого факультету (якщо дисципліну забезпечує інший факультет). У такому випадку дисципліна не вноситься у додаток до диплома про вищу освіту. Також індивідуальна освітня траєкторія здобувачів забезпечується вільним вибором теми кваліфікаційної магістерської роботи, що узгоджується з напрямом досліджень наукового керівника, місця проходження практики тощо.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка, згідно п. 5.3.4. "Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ" (<https://cutt.ly/iOsTVZo>), реалізується через різного виду практики. Загалом ОП передбачає два види практики: виробничу та асистентську, які реалізуються в 4 навчальному семестрі. Виробнича практика складає 9 кредитів ЄКТС та забезпечує оволодіння студентами сучасними способами організації праці психолога, змістом діяльності практичного психолога; формування відповідних професійних компетентностей під час роботи в конкретних організаціях, установах та на підприємствах України (<https://cutt.ly/COgIHuYI>). Базами виробничої практики для ОП є: Товариство з обмеженою відповідальністю "Академія ДТЕК", що діє на підставі меморандуму про співпрацю від 11 лютого 2021 р.; Інститут політичних і етнонаціональних досліджень імені І. Ф. Кураса НАН України, що діє на підставі Угоди 2/2022 від 10 січня 2022 року (згідно наданих ЗВО копії договорів у відповідь на запит ЕГ). Також про досвід забезпечення практичної підготовки здобувачів за ОП, що акредитується, на зустрічі з ЕГ повідомили Л. Найдьонова (заступник директора Інституту соціальної та політичної психології НАПН України) та І. Губеладзе (президент Асоціації політичних психологів України). Згідно з матрицею відповідності професійних компетентностей ОК ОП, "Виробнича практика" забезпечує формування ІК1, ЗК1, ЗК2, СК6, ПРН3, ПРН4, ПРН5. Практична підготовка здобувачів вищої освіти реалізується також асистентською практикою, яка відбувається у 4 семестрі та складає 6 кредитів ЄКТС (<https://cutt.ly/ZOgJw31>). Робоча програма асистентської практики передбачає безпосередню участь у здійсненні здобувачем навчального процесу (читання лекцій, проведення семінарських/практичних/лабораторних занять, відвідування занять, які проводять інші практиканти), підготовку письмових рецензій на проведені ними заняття. У процесі проходження практики студент здійснює науково-методичну роботу, самопідготовку. Згідно з матрицею відповідності професійних компетентностей ОК ОП, "Асистентська практика" формує ІК1, ЗК8; ЗК9; СК6. Як зазначалося у підкритерії 2 критерію 2, на думку ЕГ, наявність двох практик в 4 семестрі (загальною тривалістю 10 тижнів) може ускладнювати підготовку здобувачів до атестаційного іспиту та написання кваліфікаційної магістерської роботи.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

В ОП закладена можливість набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) у здобутті загальних компетенцій: здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК3), здатність поважати різноманітність та мультикультурність (ЗК5), здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) (ЗК6), здатність діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК7), здатність розробляти та управляти проектами (ЗК8), здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети (ЗК9), здатність спілкуватися іноземною мовою (ЗК10). Згідно поданих матриць

відповідності (<https://cutt.ly/yOgVP28>), soft skills формуються у межах ОК01, ОК02, ОК07, ОК09, ОК10, ОК16, ОК17. Можливості розвитку soft skills наявні і у здобутті спеціальних компетенцій: здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах (СК6), здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності (СК7), здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію (СК8), здатність дотримуватись у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватись загальнолюдськими цінностями (СК9) та ін. Згідно поданих матриць відповідності (<https://cutt.ly/yOgVP28>), soft skills формуються у межах ОК02, ОК04, ОК05, ОК08, ОК17, ОК18. Розвиток soft skills корелює з досягненням таких ПРН: доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях (ПРН7), оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації (ПРН8), вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності (ПРН9), узагальнювати результати власних наукових досліджень у формі наукових звітів різних форм (тез, статей, доповідей, презентацій) (ПРН10) тощо. Згідно матриці забезпечення ПРН відповідними компонентами ОП (<https://cutt.ly/yOgVP28>), soft skills формуються у межах ОК01, ОК02, ОК04; ОК05, ОК07, ОК09, ОК10, ОК14, ОК16, ОК17, ОК19.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Як зазначено в ОП, окремим рішенням екзаменаційної комісії може бути присвоєна: 1) професійна кваліфікація "психолог", "молодший науковий співробітник (психологія)"; 2) професійна кваліфікація "викладач закладу вищої освіти". На сьогодні в Україні затверджено два професійні стандарти за спеціальністю Психологія: "Практичний психолог (соціальна сфера)" (24.11.2020 р.) та "Практичний психолог закладу освіти" (3.02.2021 р.). Проте, враховуючи специфіку ОП "Політична психологія" та визначену в ній придатність до працевлаштування, проектна група при формулюванні цілей ОП та ПРН орієнтувалася на кваліфікаційні характеристики класифікаційного угруповання "Професіонали", підклас 2445 "Професіонали в галузі психології", групу 2445.2 "Психологи" (Класифікатор професій (ДК 003:2010), що містяться у ДКХПП. Вип. 1 та Вип. 80. Водночас, при визначенні змісту професійної підготовки для присвоєння професійної кваліфікації "викладач закладу вищої освіти" проектна група враховувала вимоги професійного стандарту на групу професій "Викладачі закладів вищої освіти" (<https://cutt.ly/BOg9JlR>), затвердженого Наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства № 610 від 23.03.2021 р. В ОП зазначено: "Професійна кваліфікація "викладач закладу вищої освіти" присвоюється на підставі професійного оволодіння компетентностями, що передбачені ОК 10, ОК 11, ОК12, ОК17". Співставлення професійних компетентностей та ПРН, які формуються в межах означених ОК, із ЗК та трудовими функціями, визначеними у професійному стандарті, дозволило ЕГ зробити висновки, що зміст ОП загалом відповідає вимогам професійного стандарту. Так, ОК10 "Педагогіка вищої школи та педагогічна майстерність викладача" дозволяє сформувати "здатність генерувати нові ідеї (креативність)" – ЗК3 в ОП та ЗК7 у професійному стандарті. ОК11 "Методика викладання психології у закладах вищої освіти" формує "здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології" – СК5 в ОП, яка корелює з такою трудовою функцією, визначеною в професійному стандарті, як "викладання, консультативна підтримка студентів". ОК12 "Психологія вищої школи" забезпечує досягнення ПРН12 – "розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість", що відповідає кільком трудовим функціям, зазначеним у стандарті: "розроблення та оновлення програм навчальних дисциплін", "підготовка навчальних та методичних матеріалів", "оцінювання результатів навчання" тощо. Водночас, професійні компетентності та ПРН, що формуються у межах зазначених ОК, не вичерпують збіги ОП з професійним стандартом. Так, на думку ЕГ, відповідність ОП вимогам професійного стандарту може бути посилена формуванням у здобувачів "здатності готувати документи та матеріали до засідань кафедр, ... брати участь у нарадах, робочих групах, професійних об'єднаннях", "здатності визначати мету, структурні компоненти ОП, ПРН" тощо.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Визначення обсягу ОП та її окремих компонентів регулюються п. 2.6. "Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ" (<https://cutt.ly/iOsTVZo>), що спирається на Закон України "Про вищу освіту" та Стандарт відповідної спеціальності та рівня освіти. Загальним критерієм обсягу ОП є кредити ЄКТС. Освітньо-наукова програма другого (магістерського) рівня вищої освіти складає 120 кредитів ЄКТС (у т. ч. дослідницька складова в обсязі не менше ніж 36 кредитів ЄКТС). Згідно п. 2.7. "Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ", нормативна тривалість навчання за ОП визначається в академічних роках. Для рівнів вищої освіти навчальне навантаження здобувача освіти денної форми зазвичай становить 60 кредитів ЄКТС на один академічний рік. Також згідно із п. 5.2.5. "Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ", кількість годин навчальних занять у ОК планується з урахуванням здатності здобувачів навчатися автономно та коливається у межах 25–33% по відношенню до загального обсягу навчального часу для денної форми навчання за рівнем магістра. П. 4. "Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ" визначено, що зміст самостійної роботи за конкретною дисципліною визначається навчальною програмою цієї дисципліни та забезпечується навчально-методичними засобами (підручниками, навчальними та методичними посібниками, конспектами лекцій тощо), завданнями та вказівками викладача. Самостійна робота також може виконуватись у формі індивідуальних завдань. Обсяг часу, відведений для самостійної роботи здобувача, визначається рівнем ОП за Національною рамкою кваліфікацій, фіксується в описі ОП, навчальному плані та становить (для денної форми навчання, у відсотках від загального обсягу

навчального часу дисципліни) за освітнім ступенем магістра від 67 до 75 %. Використовуючи навчальний план до ОП, що проходить акредитацію, ЕГ розрахувала реальне навантаження здобувачів вищої освіти та стверджує, що розподіл годин на аудиторну та самостійну роботу вкладається в задекларовані норми. В цілому обсяг компонентів ОП реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів та забезпечує досягнення цілей та ПРН.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

ОП, що акредитується, не передбачає дуальної форми навчання. Однак дуальна освіта регламентується п. 3.1.5. "Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ" (<https://cutt.ly/COsLopi>).

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Здобувачі мають можливість реалізовувати свої індивідуальні освітні потреби через вибір та опанування додаткових ОК (понад зазначені у ОП кредити та перелік ОК в індивідуальному навчальному плані здобувача).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

1. Структурно-логічна схема ОП має неузгодженості з навчальним планом. 2. Наявність однієї і тієї ж ОК у обох вибіркових блоках обмежує індивідуальний вибір здобувачів. 3. Несистемність формування ЗК 10 (Здатність спілкуватися іноземною мовою) у межах ОК, що викладаються українською мовою. 4. Невідображеність у змісті ОП та неврахування при присвоєнні професійної кваліфікації "викладач закладу вищої освіти" деяких трудових функцій, визначених професійним стандартом групи професій "Викладачі закладів вищої освіти". Рекомендації ЕГ: 1. Узгодити навчальний план з структурно-логічною схемою ОП. 2. Перенести ОК "Психосемантичний аналіз політичної свідомості" до списку обов'язкових ОК, або запропонувати для одного із вибіркових блоків інший ОК. 3. Переглянути ОП щодо внесення ОК, спрямованих на системне формування ЗК 10 (Здатність спілкуватися іноземною мовою). 4. Посилити відповідність ОП вимогам професійного стандарту групи професій "Викладачі закладів вищої освіти".

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП "Політична психологія" має загальну відповідність та узгодженість з якісними характеристиками за Критерієм 2. Обсяг ОП повністю відповідає чинному законодавству. ОК, включені до ОП, загалом складають логічну взаємопов'язану систему. Обсяг ОП та окремих ОК у кредитах ЄКТС дозволяє їм досягти цілей та ПРН. Всі ПРН, загальні та спеціальні компетентності співвідносяться з обов'язковими ОК та ними забезпечуються. Зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 053 Психологія. Структура ОП дає можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію здобувачів, набувати практичну підготовку. ОК ОП передбачено формування у здобувачів вищої освіти навичок soft skills. При визначенні цілей ОП та ПРН ураховано кваліфікаційні характеристики класифікаційного угруповання "Професіонали", підклас 2445 "Професіонали в галузі психології", групу 2445.2 "Психологи", що містяться у ДКХПП. Вип. 1 та Вип. 80, та професійний стандарт на групу професій "Викладачі закладів вищої освіти". ЕГ дійшла висновку, що ОП "Політична психологія" за Критерієм 2 відповідає рівню В. Визначені слабкі сторони не впливають на підсумковий рівень відповідності критерію.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до КНУТШ у 2022 році затверджені Вченою радою (протокол №8 від 06.12.2021 р.), введені в дію наказом ректора від 06.12.2021 р. (№1007-32) та оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО (<http://surl.li/beohn>). Також у публічному доступі знаходяться нормативні документи приймальної комісії, а саме: "Положення про Приймальну комісію КНУТШ" (<https://cutt.ly/xOfuSpQ>), "Порядок поновлення та переведення здобувачів вищої освіти (студентів, слухачів, курсантів) у КНУТШ" (<https://cutt.ly/gOfuCmw>), "Положення про Апеляційну комісію КНУТШ" (<https://cutt.ly/AOfu2f1>), "Перелік предметів для вступників з тимчасово окупованих територій Автономної Республіки Крим, Донецької та Луганської областей" (<https://vstup.knu.ua/rules>). Розділ III Правил прийому, який стосується рівня магістра), є чітким та зрозумілим, не містить дискримінаційних положень та не суперечить умовам прийому на навчання у відповідному році. У Правилах прийому на навчання для здобуття освітнього ступеня магістра чітко визначено вимоги до рівня освіти вступників, строки прийому заяв і документів, проведення конкурсного відбору та зарахування на навчання, порядок прийому заяв і документів, організація конкурсного відбору, проведення вступних випробувань тощо. У Правилах прийому до КНУТШ враховано право на освіту осіб, які проживають на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, тимчасово окупованій території окремих районів Донецької та Луганської областей, території населених пунктів на лінії зіткнення, що регулюється наказом Міністерства освіти і науки України від 01 березня 2021 року № 271. На сайті ЗВО розміщено відповідну інструкцію для цих категорій вступників (<http://surl.li/bfbhi>). ЕГ під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти з'ясувала, що Правила прийому на навчання для них були цілком зрозумілими та доступними для ознайомлення на сайті Університету. Також студенти повідомили ЕГ, що ЗВО організував Телеграм-чат, в якому співробітники приймальної комісії повідомляли про актуальні правила прийому і відповідали на питання, які ставили їм потенційні вступники.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Конкурсний відбір для здобуття освітнього ступеня магістра на ОП "Політична психологія" з 2022 року здійснюється за результатами вступних випробувань відповідно до Правил прийому. Вступники повинні пройти вступні випробування: єдиний вступний іспит з іноземної мови (англійська, німецька, французька або іспанська) у формі тесту, складеного у 2020, 2021 або 2022 рр.; єдине фахове вступне випробування, складене в рік вступу. При формуванні конкурсного балу вступника розраховується середній бал за результатами іспиту з іноземної мови (ваговий коефіцієнт 0,3) та фахового вступного випробування (ваговий коефіцієнт 0,7). З програмою єдиного вступного іспиту з іноземної мови можна ознайомитися на сайті ЗВО (<http://surl.li/bfsit>). Завдання ЄВІ з іноземної мови спрямовані на перевірку знань нормативної граматики, синонімів та антонімів, словотворчих моделей та морфем в іноземній мові тощо. ЄФВВ складається з предметного тесту та тесту загальної навчальної компетентності. Знання та вміння, продемонстровані вступником на іспиті з фаху, незалежно від форми проведення, оцінюються за 200-бальною шкалою. Мінімальна позитивна оцінка іспиту з фаху складає 100 балів. Особи, які отримали на іспиті з фаху менш ніж 100 балів, позбавляються права на участь у конкурсі на зарахування за обраною спеціальністю (магістерською програмою). Особи, які вступали у 2021 році і раніше, склали вступне фахове випробування, програма якого знаходиться у вільному доступі (<http://surl.li/bfsw0>) і складається із блоків, які включають в себе знання політичної психології, конфліктів в політиці, психології політичних комунікацій, політичної самосвідомості тощо. Перелік запитань до іспиту складається із 70 позицій. Перелік розділів і тем, на основі яких формуються питання фахового випробування (2021 р.), визначені з урахуванням особливостей освітньої програми. ЕГ дійшла висновку, що форма та зміст вступних випробувань відповідає рівневі вхідних компетентностей, які необхідні для того, щоб розпочати навчання на освітньо-науковій програмі "Політична психологія".

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти України та закордоном, регулюються п. 11 "Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ" (<http://surl.li/hzls>), "Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність КНУТШ" (<http://surl.li/iprw>). Також у ЗВО діє "Порядок поновлення та переведення здобувачів вищої освіти (студентів, слухачів, курсантів) у КНУТШ" (<http://surl.li/bages>), відповідно до якого здійснюється переведення здобувачів освіти з однієї програми на іншу. ЕГ вважає, що процедури, визначені у вищезгаданих документах, є чіткими та зрозумілими, розробленими у відповідності з Конвенцією про визнання кваліфікацій з вищої освіти в європейському регіоні. Здобувачі вищої освіти повідомили, що знають про можливість перезарахування їм результатів навчання, отриманих в інших ЗВО. Також під час зустрічей з фокус-групами ЕГ було з'ясовано, що здобувачі О. Бойчук, О. Козловська, які навчаються на ОП "Політична психологія", беруть участь у програмах міжнародної академічної мобільності (міжнародний тренінговий курс «Move Your Sound» за програмою Erasmus+, міжнародний тренінговий курсу «Unlock headspace – Education for youth wellbeing, self-care and empowerment» за програмою Erasmus+, програма молодіжного обміну «Positive Youth for Unity», програма Erasmus Global). Таким чином, на ОП створені передумови для визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ під час зустрічей із фокус-групами було встановлено, що у ЗВО відсутня політика та загальноуніверситетська практика визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Зокрема під час зустрічі з менеджментом ЗВО проректор з НПР А. Гожик пояснив ЕГ позицію КНУТШ щодо невизнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, браком нормативного регулювання цих питань на загальнодержавному рівні. Водночас, ЕГ було з'ясовано, що викладачі за зверненням студента можуть зараховувати в межах ОК окремі результати навчання, отримані у неформальній освіті. Проте така практика на ОП, що акредитується, також відсутня. Ймовірно, це пов'язано з нерозробленістю у ЗВО правил та механізмів визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Залученість здобувачів вищої освіти ОП "Політична психологія" до програм міжнародної академічної мобільності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Відсутність у ЗВО механізмів визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті та, відповідно, відсутність досвіду у здобувачів участі у програмах неформальної освіти. Рекомендації ЕГ: Керівництву ЗВО переглянути та врегулювати питання щодо правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОП "Політична психологія" та освітня діяльність за цією ОП загалом відповідають Критерію 3. Доступність, чіткість та публічність правил прийому на ОП, врахування в правилах прийому особливостей самої ОП, чіткість правил визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти та, разом з тим, відсутність правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, свідчить про загальну відповідність ОП в контексті критерію 3, що відповідає рівню В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Встановлено, що освітній процес за ОП передбачає використання різних форм і методів викладання відповідно до розділу 4 "Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ" (<http://surl.li/hzls>). Освітній процес на ОП реалізується у формах, передбачених навчальним планом (лекційні, практичні, семінарські заняття, самостійна робота), а також інноваційних методах (проекти, case-study, творчі роботи, дискусії, підготовка статей, аналітичні доповіді, тренінгові програми та ін.). Підбір методів навчання та викладання здійснюється відповідно до "Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ" та відповідає принципам академічної свободи. ЕГ проаналізувала матрицю забезпечення ПРН відповідними ОК ОП, робочі програми навчальних дисциплін, відображені в них методи навчання та оцінювання. Аналіз документів показав, що загалом методи навчання і викладання сприяють досягненню мети та ПРН. Наприклад, при проведенні практичних занять ОКО4 "Психологія політичної діяльності" здобувачі на конкретних прикладах аналізують досягнення та поразки політичних експертів, що дозволяє реалізовувати ПРН8 "Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації. На зустрічі з ЕГ А. Москаленко розповіла, що в межах ОКО2 "Професійна та корпоративна етика" студенти розробляють кейс з відображенням та аналізом ситуацій порушення етичних норм. Виконання означеного завдання зумовлює досягнення ПРН9 "Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності". Під час зустрічі ЕГ зі здобувачами вищої освіти

з'ясовано, що вони позитивно оцінюють ефективність форм і методів навчання на ОП. Це також підтверджується і результатами опитування, згідно з якими 80% здобувачів позитивно оцінюють сучасні технології та методи навчання, які використовуються для підвищення ефективності засвоєння матеріалу (<https://cutt.ly/COMZNch>). Здобувачі засвідчили надання систематичного зворотного зв'язку викладачами щодо організації освітньої діяльності під час вивчення ОК. Після завершення курсу обов'язковим є надання зворотного зв'язку викладачу шляхом проходження анонімного анкетування через гул-форми. Своє право на академічну свободу здобувачі вищої освіти також реалізують через можливість вибору форми представлення власних напрацювань, обрання бази проходження практики, вибору теми кваліфікаційної роботи магістра тощо. Отже, форми та методи навчання й викладання сприяють досягненню заявлених в ОП цілей та ПРН, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Під час зустрічі ЕГ зі здобувачами, НПП було підтверджено, що інформацію щодо цілей та очікуваних результатів навчання, а також критерії оцінювання, повідомляють здобувачам на першому занятті з кожної дисципліни або на настановчій конференції, яка проводиться перед початком кожного виду практики. Інформація для студентів щодо організації та змісту освітнього процесу (навчальний план, робочі програми навчальних дисциплін, графіки заліково-екзаменаційних сесій) оприлюднена на сайті факультету психології (<https://psy.knu.ua/ua/>). Здобувачі вищої освіти мають можливість за потреби уточнити у викладачів необхідну інформацію щодо ОК через різні канали комунікації (електронна пошта, соціальні мережі тощо). Студенти підтвердили, що така форма спілкування з викладачами є для них прийнятною і зручною. Додатково НПП надсилають на групові пошти студентів список завдань для самостійної роботи, список запитань для підготовки до іспиту, критерії оцінювання, список обов'язкових та додаткових джерел для ознайомлення тощо. НПП приділяють значну увагу змістовому та якісному наповненню ОК. Водночас, на думку ЕГ, робочі програми певних ОК є надмірно стислими в описі змісту ОК (наприклад, тематичний план робочої програми ОК06 "Психологія політичної влади" обмежується переліком з 4 тем, тематичний план робочої програми ВБ2.06 "Клініко-психологічний аналіз особи в політиці" – 5 темами). При цьому з кожної теми зазначена велика кількість годин аудиторної та самостійної роботи. У такому випадку ознайомлення з робочою програмою ОК не дозволяє скласти уявлення про зміст та структуру дисципліни, диференціювати тематику аудиторної (лекції, практичні, семінари) та самостійної роботи. У ЗВО поширена практика анонімного опитування щодо якості освітнього процесу. Під час зустрічі з ЕГ здобувачі підтвердили, що після останнього практичного заняття їм надсилають Google-форми для опитування щодо якості викладання по кожному ОК. Проректор з НПП А. Гожик відмітив, що ці відповіді аналізуються адміністрацією факультету, університету й приймаються відповідні рішення щодо покращення якості викладання. За останнім опитуванням тільки 40% здобувачів за ОП мають позитивну думку щодо відображеності змісту дисципліни та критеріїв оцінювання в робочих програмах ОК, які є у вільному доступі (<https://cutt.ly/aOk8Lfb>). Ймовірною причиною цього може бути надмірна стислість змісту деяких ОК, поданого у робочих програмах.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

ОП містить ОК01 "Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності", спрямований на формування ЗК2 (Здатність проведення досліджень на відповідному рівні) та ПРН10 (Узагальнювати результати власних наукових досліджень у формі наукових звітів різних форм (тез, статей, доповідей, презентацій), ПРН11 (Оцінювати здобутки та визначати й аргументувати перспективи власної наукової роботи), необхідних для здійснення безпосередньо наукової діяльності. При цьому поєднання навчання і досліджень на ОП відбувається і в межах інших ОК через залучення здобувачів до таких видів діяльності: виконання індивідуальної пошуково-дослідницької роботи у процесі виконання творчих, контрольних самостійних завдань з кожного ОК; написання кваліфікаційної роботи магістра і наукових публікацій; проходження виробничої практики в різних організаціях тощо. При викладанні ОК застосовуються форми та методи навчання, які передбачають проведення дослідження або його елементів. Наприклад, ОК02 "Професійна та корпоративна етика" передбачає виконання дослідницьких, практично-орієнтованих проєктів, ОК03 "Історія і методологія політичної психології" – презентацію самостійного дослідження тощо. Здобувачі з першого семестру навчання починають працювати над кваліфікаційною роботою магістра. Ознайомлення ЕГ із затвердженими темами магістерських робіт доводить їх актуальність та дотичність до наукових інтересів викладачів. Результати своїх наукових розвідок здобувачі освіти оприлюднюють на щорічних наукових конференціях факультету психології: Міжнародна конференція молодих науковців "Проблеми особистості в сучасній науці: результати та перспективи дослідження"; Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю "Особистість у життєвих ситуаціях: світові тенденції та національні особливості"; Міжнародна науково-практична конференція "Військова психологія у вимірах війни і миру: проблеми, досвід, перспективи"; "Соціалізація та ресоціалізація особистості в умовах сучасного суспільства". У відповідь на запит ЗВО надав список публікацій здобувачів, у якому містяться не тільки тези участі у конференціях, але й статті у фахових виданнях у співавторстві з НПП (Український психологічний журнал; Проблеми політичної психології: збірник наукових праць Інститут соціальної та політичної психології НАПН України; Історико-політичні проблеми сучасного світу: збірник наукових статей Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича). Позитивною практикою є те, що на факультеті психології функціонує Наукове товариство студентів та аспірантів (<http://surl.li/beqjh>), яке сприяє науково-дослідній, винахідницькій діяльності студентів, аспірантів. На зустрічі з ЕГ

І. Губеладзе (Президент Асоціації політичних психологів України) повідомила, що здобувачі під час проходження виробничої практики в Інституті соціальної та політичної психології НАПН України долучаються до розробки та проведення наукових досліджень.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм регулюються "Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ" (<http://surl.li/ipuh>). Оновлення змісту навчальних дисциплін відбувається періодично, з урахуванням нових досягнень і практик у сфері політичної психології. При коригуванні й доповненні змісту ОК, лекційного матеріалу, НПП використовують власні наукові розвідки та результати новітніх досліджень у галузі політико-психологічного знання провідних вітчизняних та зарубіжних учених. При розробці практичних завдань викладачі враховують сучасні тенденції розвитку політико-психологічної практики. Результати науково-дослідної роботи НПП упроваджено у змісті таких дисциплін: ОК05 "Психологія політичних комунікацій", ОК15 "Психологія консультування в політичній сфері" тощо. Більшість ОК ОП забезпечено навчально-методичними посібниками, підручниками, монографіями, авторами яких є НПП, що здійснюють викладання на ОП (1. Плахотнік О.В. Методика навчання у вищій школі: навч. посібн. Київ: ТОВ «Інфодрук». 2012. 106 с.; 2. Плахотнік О.В. Розвиток науково-педагогічних досліджень в Україні та зарубіжжі : наук. збірн. "Кафедра педагогіки Київського університету: історичний поступ та сучасність". Київ: ФОП Ямчинський О.В. 2020. 115 с.; 3. Рябчич Я., Невідома Я. Психологія вищої школи : методологічні рекомендації до вивчення навчальної дисципліни. Навчально-методична розробка. Київ: «ЦП «КОМПРИНТ», 2020. 35 с.; 4. Траверсе Т. М. Психологія викладацької роботи: підручн. Київ. 2009. 269 с.; 5. Траверсе Т.М. Політичне лідерство та керівництво доби «лібералізованого» тоталітаризму в СРСР: український контекст (60-ті – початок 90-х рр. ХХ ст.). Київ: ІПіЕНД імені І. Ф. Кураса НАН України, 2010. 268 с.; 6. Мельник В.М. У полоні інтерпретацій. Політична антропологія між Сходом і Заходом : монографія. Вінниця: Нова книга, 2020. 280 с.). Зміст ОК оновлюється за рахунок практичного досвіду викладачів, отриманого, у тому числі, під час закордонних стажувань, викладацької діяльності в університетах Західної Європи, членства в наукових товариствах України, Західної Європи (Т. Траверсе, О. Виноградов, О. Соснюк, І. Клименко, Е. Гришук, Ю. Романова та ін.) та / або стажування у науково-дослідних установах України (А. Москаленко, Г. Дубровинський, П. Фролов та ін.). У цьому контексті необґрунтованою, на думку ЕГ, є відсутність праць сучасних вітчизняних науковців та / або власних науково-методичних напрацювань у списку рекомендованих джерел робочої програми ОК "Клініко-психологічний аналіз особи в політиці", який містить виключно англомовні джерела.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Реалізацією стратегії міжнародної діяльності в КНУТШ займається відділ академічної мобільності (<http://surl.li/ibaab>). ЗВО активно співпрацює і з іншими закордонними установами: Ягелонським університетом, м. Краків (Польща), Люблінським Католицьким університетом імені Іоанна Павла II, м. Люблін (Польща), університетом Західної Македонії, м. Козані (Греція) та ін. Викладачі кафедри беруть участь у міжнародних конференціях, семінарах і презентують власні науково-методичні напрацювання у рейтингових міжнародних наукових виданнях. Також НПП беруть участь у міжнародних наукових стажуваннях. Наприклад, Е. Гришук пройшла науково-педагогічне стажування в ISMA University of Applied Sciences (Латвійська Республіка, м. Рига, 2021 р.), наукове стажування «Здоров'язберігаючі технології та якість життя: медичні, педагогічні, соціально-психологічні виміри» на Кафедрі психології емоції та мотивації Інституту психології (Польща, м. Люблін, 2020 р.), І. Клименко пройшла міжнародне стажування в рамках Європейського освітнього проекту «The innovative Methods and Technologies of Teaching: The Newest in European Educational Practice» (Psychology) WCL (Polska, Czestochowey 2021 р.) тощо. Тематика стажувань НПП дотична до змісту ОК ОП. Навчання за ОП передбачає ознайомлення здобувачів освіти з сучасними світовими науковими здобутками у відповідних галузях психології, що зафіксовано у переліку зарубіжної літератури робочих програм навчальних дисциплін. ЕГ встановлено, що здобувачі освіти мають право на академічну мобільність, що відображено в "Положенні про організацію освітнього процесу у КНУТШ" (<http://surl.li/hzls>). Університет пропонує програми академічної мобільності та створює умови для їх реалізації. Так, у вересні–жовтні 2021 р. студентка О. Козловська проходила стажування у м. Сленік-Молдова (Румунія) у рамках міжнародного тренінгового курсу «Move Your Sound» за програмою Erasmus+ та у м. Кобулеті (Грузія) у рамках міжнародного тренінгового курсу «Unlock headspace – Education for youth wellbeing, self-care and empowerment» за програмою Erasmus+. У грудні 2021 р. студентка О. Козловська проходила стажування у м. Бакуріані (Грузія) за програмою молодіжного обміну «Positive Youth for Unity» в межах проекту Erasmus+. Протягом січня–травня 2022 р. студент О. Бойчук навчатиметься в Університеті прикладних наук Новіа м.Турку (Фінляндська республіка) у рамках програми Erasmus Global. Отже, ЗВО здійснює стратегію інтернаціоналізації освіти для всіх учасників освітнього процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

1. На факультеті психології функціонує Наукове товариство студентів та аспірантів, яке сприяє науково-дослідній, винахідницькій діяльності здобувачів вищої освіти. 2. Значний досвід інтернаціоналізації діяльності ЗВО: участь здобувачів у міжнародних програмах; проходження НПП закордонних стажувань, участь у міжнародних конференціях, публікаційна активність у рейтингових наукових виданнях тощо. 3. Освітні компоненти мають високі показники забезпеченості навчально-методичними посібниками, підручниками, монографіями, авторами яких є НПП, що здійснюють викладання на ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Робочі програми певних ОК є надмірно стислими в описі змісту ОК, що не дозволяє на основі ознайомлення з робочою програмою ОК скласти уявлення про зміст та структуру дисципліни, диференціювати тематику аудиторної (лекції, практичні, семінари) та самостійної роботи. Незадоволеність більшості здобувачів (згідно опитувань) відображеністю змісту дисципліни та критеріїв оцінювання в робочих програмах ОК, які є у вільному доступі. Рекомендації ЕГ: Забезпечувати інформативність висвітлення змісту ОК у тематичному плані занять робочої програми.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

За результатами експертної оцінки визначено, що ОП «Політична психологія» загалом узгоджена з якісними характеристиками за Критерієм 4. Навчання та викладання на ОП сприяє досягненню заявлених цілей та ПРН, відповідає вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Загалом здобувачам вищої освіти надається доступна та зрозуміла інформація про освітній процес. На ОП поєднується навчання і дослідження. НПП та здобувачі активно залучені до процесів інтернаціоналізації діяльності ЗВО. Експертна група дійшла висновку, що ОП за Критерієм 4 відповідає рівню В. Усунення визначеного недоліку потребує доопрацювання ряду робочих програм ОК та розміщення їх у вільному доступі, що може бути зроблено у стислий термін.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів, процедура та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти регулюються «Положенням про організацію освітнього процесу у КНУТШ» (<http://surl.li/hzls>). Критерії оцінювання на ОП спираються на принципи та правила, зафіксовані у п.4.6 «Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ», «Положенні про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ» (<http://surl.li/ipuh>), «Положенні про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу в КНУТШ» (<http://surl.li/besoy>) та на період карантинних обмежень «Тимчасовому порядку проведення заліково-екзаменаційної сесії та підсумкової атестації з використанням технологій дистанційного навчання у КНУТШ» (<http://surl.li/ipsg>). У робочих програмах зазначається співвідношення результатів навчання дисципліни з ПРН та методами оцінювання, наводяться схеми формування оцінки із зазначенням форм та організації оцінювання для конкретного ОК. Водночас, ЕГ відзначає, що у значній кількості робочих програм ОК (наприклад, ОК08 "Технології політико-психологічних досліджень", ОК11 "Методика викладання психології у закладах вищої освіти", ВБ2.06 "Клініко-психологічний аналіз особи в політиці" та ін.) відсутня диференціація завдань для аудиторної та самостійної роботи, а також критеріїв їх оцінювання. ЕГ також висловила занепокоєння щодо можливої перевантаженості здобувачів, які, згідно навчального плану, у 2 семестрі мають скласти 5 іспитів. Проте на зустрічі з ЕГ здобувачі заперечили перевантаженість у зв'язку зі складанням значної кількості іспитів. Наукові керівники кваліфікаційних магістерських робіт інформують здобувачів про вимоги до захисту та критерії оцінювання кваліфікаційних робіт (методичні вказівки: <http://surl.li/argab>), а також про необхідність дотримання принципів академічної доброчесності. Під час зустрічі з ЕГ здобувачі зазначили, що контрольні заходи та критерії оцінювання є чіткими, зрозумілими та доступними, знаходяться у вільному доступі на сайті факультету, а також доводяться до їх відома в усній формі викладачами на першому занятті дисципліни. За тиждень до початку заліково-екзаменаційної сесії на сайті факультету психології оприлюднюється графік складання заліків, іспитів. Здобувачі вищої освіти мають можливість, за потребою, уточнити необхідну інформацію у НПП за допомогою електронної пошти, що особливо актуально в умовах навчання з використанням дистанційних технологій.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Атестація здобувачів вищої освіти ОП відбувається відповідно до вимог Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 053 Психологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти й передбачає публічний захист кваліфікаційної магістерської роботи та атестаційний екзамен. Як зазначалося в Критерії 1, перелік ОК ОП, що акредитується, не містить згадки про атестаційний екзамен. Водночас, у розділі ОП "Форми атестації здобувачів вищої освіти" зазначається і захист кваліфікаційної роботи, і атестаційний екзамен. Крім того, атестаційний іспит подано як ОК20 у навчальному плані, а на сайті факультету психології КНУТШ розміщена програма атестаційного іспиту (<https://cutt.ly/POlBC4G>). Терміни проведення атестації визначено навчальним планом підготовки магістра ОП та графіком освітнього процесу, які розміщено на сайті факультету у відкритому доступі. Умови проведення атестації прописані у "Положенні організацію освітнього процесу у КНУТШ" (<http://surl.li/hzls>). Вимоги до написання кваліфікаційної магістерської роботи зазначено в методичних рекомендаціях (методичні вказівки: <http://surl.li/argab>). Програма атестаційного іспиту розміщується за пів року до закінчення навчання на сайті факультету (програма: <http://surl.li/apryp>). Всі згадані документи знаходяться у вільному доступі на сайті факультету психології КНУТШ.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів є чіткими, зрозумілими і доступними для всіх учасників освітнього процесу. Процедура проведення контрольних заходів здійснюється відповідно до розділів 4, 7, 8 "Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ" (<http://surl.li/hzls>); "Положення про екзаменаційну комісію КНУТШ" (<http://surl.li/hzls>); "Тимчасового порядку проведення заліково-екзаменаційної сесії та підсумкової атестації з використанням технологій дистанційного навчання у КНУТШ" (<http://surl.li/ipsg>); п. 7.2 "Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ" (<http://surl.li/ipuh>). Процедура запобігання та врегулювання конфлікту інтересів між екзаменаторами та здобувачами вищої освіти регулюється "Порядком вирішення конфліктних ситуацій у КНУТШ" (<http://surl.li/besqr>). У цих нормативних документах визначені чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, процедура оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження. Здобувачі освіти заздалегідь інформуються щодо форм, термінів, умов проведення контрольних заходів, вимог та критеріїв оцінювання. Об'єктивність оцінювання забезпечується завдяки: 1) поінформованості студентів щодо процедур контролю, критеріїв оцінювання результатів, своєчасному оголошенню отриманих балів за кожним ОК; 2) здійсненню підсумкового контролю на іспитах екзаменаційною комісією у складі, як мінімум, двох НПП (викладача дисципліни та іншого НПП); 3) письмовій формі підсумкового контролю. За період функціонування ОП випадків конфлікту інтересів не зафіксовано, оскаржень студентами процедури та результатів проведення контрольних заходів не було. Проте є досвід повторного проходження контрольних заходів. Так, у 2019–2020 н.р. студент П. Седляр незадовільно склав іспит та залік, але при повторному складанні отримав позитивні оцінки. Під час інтерв'ю здобувачі підтвердили, що вони обізнані з процедурами оскарження результатів проведення контрольних заходів і заявили, що прецедентів з цього приводу протягом навчання на ОП не було. Також вони підкреслили, що протягом навчання мають можливість співпрацювати з НПП з різних питань освітнього процесу за допомогою засобів зв'язку (телефоном, електронні пошти, Telegram-канал), що унеможливорює появу нарікань, які стосуються процедурних аспектів проведення контрольних заходів.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика та процедури дотримання академічної доброчесності є чіткими, зрозумілими, відображені у нормативно-правових документах КНУТШ, а саме: п. 7.16 Статуту КНУТШ (<http://surl.li/ipuj>); "Положенні про організацію освітнього процесу в КНУТШ": п. 9.8, п. 10.7, окремі пункти у розділах 7 та 8 (<http://surl.li/hzls>); "Положенні про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ" (<http://surl.li/ipuh>); "Етичному кодексі університетської спільноти" (<http://surl.li/bestb>); "Положенні про систему виявлення та запобігання академічному плагіату у КНУТШ" (<http://surl.li/krig>); "Положенні про Постійну комісію Вченої ради з питань етики КНУТШ" (<http://surl.li/krhw>). У ЗВО впроваджена дієва система обов'язкової перевірки магістерських робіт на антиплагіат за допомогою програмного забезпечення Unichesk. Перевірці на плагіат підлягають також дисертації, публікації у виданнях КНУТШ та рукописи під грифом "Київський університет". Первинна перевірка кваліфікаційних робіт здобувачів освіти на наявність плагіату відбувається на кафедрі соціальної психології. Семінари з питань академічної доброчесності включені у програму курсів KNU Teach Week щодо підвищення кваліфікації та розвитку

педагогічних компетентностей викладачів, які в січні 2021 р. пройшли НПП, що забезпечують викладання на ОП (І. Клименко, Н. Рогаль, Е. Гришук). О. Соснюк брав участь 8.07.2020 р. у Вебінарі «Академічна доброчесність – запорука успішного розвитку науки і держави». До популяризації принципів академічної доброчесності залучається і студпарламент університету (<http://sp.knu.ua>). Так, протягом березня–квітня 2021 р. представники студентського парламенту організували просвітницький курс щодо академічної доброчесності, принципів її реалізації для здобувачів освіти. На сторінках у соціальних мережах Instagram, Telegram було розміщено відео-лекції щодо етичного кодексу, стандартів, принципів реалізації академічної доброчесності під час складання заліково-екзаменаційної сесії та необхідності уникнення плагіату у кваліфікаційних роботах. НПП постійно інформують здобувачів освіти про важливість дотримання принципів академічної доброчесності. Позитивною практикою є участь КНУТШ у проєкті «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (Academic Integrity and Quality Initiative – Academic IQ) від Американської Ради з міжнародної освіти, який має на меті об'єднати професійну спільноту освітян для обміну досвідом та співпраці задля підтримки академічної доброчесності та якості освіти й сприяння розвитку культури академічної доброчесності. Прецедентів щодо порушення принципів академічної доброчесності серед здобувачів освіти та НПП на ОП виявлено не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

1. Об'єктивність оцінювання забезпечується проведенням усіх екзаменів у письмовій формі та складом екзаменаційної комісії не менше, ніж із двох викладачів. 2. На ОП імплементований чіткий механізм перевірки кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти задля протидії порушенням академічної доброчесності. 3. Втіленню в освітній процес світових практик формування академічної доброчесності сприяє участь КНУТШ у проєкті «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (Academic Integrity and Quality Initiative – Academic IQ) від Американської Ради з міжнародної освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

1. У ряді робочих програм ОК відсутні диференціація завдань для аудиторної та самостійної роботи, а також критерії їх оцінювання, що може ускладнювати розуміння здобувачами процесу оцінювання за певними видами робіт. 2. Відсутність у переліку ОК ОП атестаційного іспиту Рекомендації ЕГ: 1. Диференціювати в робочих програмах завдання для аудиторної та самостійної роботи, а також зазначати критерії їх оцінювання. 2. Здійснити технічні правки ОП в аспекті внесення до переліку ОК “втраченого” атестаційного екзамену.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

За результатами експертної оцінки визначено, що ОП «Політична психологія» загалом узгоджена з якісними характеристиками за Критерієм 5. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення результатів навчання. У ЗВО реалізується політика академічної доброчесності із використанням сучасного програмного забезпечення, чітко визначені процедури запобігання та врегулювання конфліктів під час проведення контрольних заходів. На думку ЕГ, така слабка сторона, як відсутність атестаційного екзамену в переліку ОК ОП, є технічною помилкою, яка може бути усунута в найкоротший термін. Інші зауваження ЕГ мають рекомендаційний характер та не впливають на підсумковий рівень відповідності критерію.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Згідно з відомостями СО, освітній процес за ОП забезпечують 16 НПП, 16 з яких мають наукові ступені та/або вчені звання, у тому числі 3 доктора наук (18,75%) та 13 кандидатів наук та/або, доцентів (81,25%). У КНУТШ запроваджені чіткі вимоги до академічної / професійної кваліфікації НПП, які залучаються до реалізації ОП. Штатні НПП приймаються на роботу згідно із затвердженим Статутом університету, “Положенням про організацію освітнього

процесу у КНУТШ” та регулюються “Порядком конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників” (<https://cutt.ly/tOs2gwo>). Обов'язковими умовами залучення НПП є те, що вони повинні мати відповідну кваліфікацію, високий фаховий рівень у відповідній науковій сфері, провадити наукову діяльність, дотримуватися норм педагогічної етики, моралі, поважати гідність осіб, які навчаються, виховувати патріотизм, знати і дотримуватися Конституції України, поважати державні символи України, дотримуватися в освітньому процесі та науковій (творчій) діяльності академічної доброчесності та забезпечувати її дотримання здобувачами вищої освіти та ін. У разі неможливості забезпечення освітнього процесу штатними НПП до викладання залучаються викладачі-сумісники за трудовим договором без конкурсної основи. Аналіз кадрового забезпечення ОП, що акредитується, дає підстави стверджувати, що академічна та професійна кваліфікація НПП (базова освіта, наукові ступені та вчені звання, опубліковані праці та інші компетентності) відповідає вимогам до забезпечення ОК ОП. Зокрема, під час зустрічі з ЕГ декан факультету психології І. Данилюк підкреслив, що до різних ОП факультету залучаються передусім ті фахівці, які найбільш дотичні до тематики реалізації програми. Наприклад, Е. Гришук – автор багатьох наукових публікацій за тематикою ОК16 "Психологія міжкультурних комунікацій"; Т. Траверсе – автор посібника “Політична психологія”, автор публікацій за напрямом політичної психології, займається дослідженням політичного мислення; Н. Рогаль – автор публікацій за тематикою політичних комунікацій; О. Батрименко – автор навчальних посібників та ін. публікацій за тематикою ОК03 "Історія і методологія політичної психології". У процесі проведеної перевірки ЕГ переконалася, що до викладання на ОП більшою мірою залучені особи, науково-практична діяльність яких дотична до політичної психології.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного добору у новій редакції розміщена за покликанням: <https://cutt.ly/tOs2gwo>. Ректором КНУТШ оголошується конкурс на вакантні посади НПП; на посади, які згідно з наказом ректора зайняті на термін до проведення конкурсу; у випадку введення нової посади до штатного розпису; у разі недосягнення згоди сторін щодо продовження строку дії контракту. Окремо за трудовим договором здійснюється процедура прийняття на роботу осіб, які займають посади у випадках тимчасового вивільнення НПП (творча відпустка або відпустка у зв'язку з вагітністю та пологами); НПП, які підвищують кваліфікацію або проходять стажування з відривом від виробництва; НПП за сумісництвом; запрошених іноземних фахівців для проведення занять за певною ОП. На посаду НПП обирається шляхом таємного голосування вченою радою факультету з урахуванням рішення кафедри. Важливо, що ЗВО висуває різні умови конкурсного відбору для НПП в залежності від того, на яку посаду обирається особа. Наприклад, щоб подати документи на конкурс із заміщення вакантної посади доцента, необхідно мати науковий ступінь або вчене звання (для старшого викладача умовою може бути наявність ступеню магістра) та стаж науково-педагогічної роботи не менше 5-ти років у ЗВО. Для претендентів на посаду асистента наявність стажу професійної діяльності не є обов'язковою умовою. Первинним погодженням кандидатів на конкурс є їхнє обговорення на засіданні кафедри. Для обґрунтування професійної кваліфікації претендент на посаду, який працює у КНУТШ, проводить відкрите заняття. Якщо претендент не працює у цьому ЗВО, він має змогу виступити перед кафедрою із темою доповіді, яку йому запропонує кафедра. На основі доповіді кафедра може рекомендувати або не рекомендувати дану кандидатуру на заміщення вакантної посади. Водночас, відмова кафедри у такій рекомендації не є підставою для того, щоб зняти кандидата з конкурсу. З особою, яка перемагає у конкурсі на заміщення посади НПП, в Університеті укладається контракт строком від 1 до 5 років. Також у КНУТШ діють тимчасові критерії щодо оцінювання діяльності НПП, які претендують на укладення контракту після проходження конкурсу та переукладання контракту на наступний термін (<https://cutt.ly/FOdiU32>). Під час аналізу цього підкритерію ЕГ визначено, що процедура конкурсного відбору є прозорою та такою, що нівелює можливі ризики, пов'язані з проявами суб'єктивізму, при визначенні професіоналізму як НПП КНУТШ, так і претендентів на посаду з інших закладів.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ОП має схвальні відгуки від різних стейкхолдерів: Першого міжнародного фонду розвитку України (<https://cutt.ly/JOhzoRk>); ГО "Академії політичних наук України" (<https://cutt.ly/GOhzdZJ>); Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (<https://cutt.ly/oOhzhSq>); політичної партії "Сила людей" (<https://cutt.ly/oOhzccS>). Також співпраця реалізується через угоди із базами практик, зокрема Товариством з обмеженою відповідальністю "Академія ДТЕК", Інститутом політичних і етнонаціональних досліджень імені І. Ф. Кураса НАН України, Інститутом соціальної та політичної психології НАПН України. На зустрічі ЕГ із роботодавцями та практиками Л. Найдонова (заступник директора Інституту соціальної та політичної психології НАПН України) повідомила, що брала участь не тільки в обговоренні ОП, але й долучається до керівництва виробничою практикою здобувачів. Л. Сердюк (завідувачка лабораторії психології особистості імені П. Р. Чамати Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України) розповіла про залучення здобувачів ОП до наукової співпраці, результати якої знайшли відображення у спільних публікаціях. І. Губеладзе (президент Асоціації політичних психологів України) серед різних форм співпраці за ОП виокремила проведення Асоціацією політичних психологів відкритих лекцій, до яких долучаються здобувачі ОП, що акредитується. Ю. Шайгородський (заступник директора з наукової роботи Інституту політичних і етнонаціональних досліджень імені І.Ф. Кураса НАН України) підтвердив факт залучення до обговорення ОП та рецензування. Загалом ЕГ пересвідচিতись, що дана ОП реалізується на основі співпраці з організаціями, професійна діяльність яких потребує залучення фахівців із політичної психології (комітети Верховної Ради України, партійні організації, Асоціація політичних психологів тощо).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Згідно СО, серед НПП, які забезпечують реалізацію ОП "Політична психологія", є професіонали практики, котрі окрім викладання за цією ОП мають практику залучення до різноманітних організацій та експертних оцінок. Так, О. Соснюк є дійсним членом Товариства психологів України, колективним членом Української асоціації маркетингу (УАМ) та Європейської асоціації маркетингу (ESOMAR), має практику експерта ТВ-програм телеканалів "Інтер", СТБ, ICTV, СІТУ, радіо "Ера", журналів "Компаньон", "Коментарі", "Новий маркетинг", "Маркетингові дослідження в Україні" (<https://cutt.ly/XOhkqCF>). І. Клименко має практику у веденні семінарів та тренінгових програм у сфері психологічного супроводу маркетингових (рекламних та PR) комунікацій, активно співпрацює із маркетинговими та PR-агенціями (експертне консультування, участь в плануванні та реалізації комплексних маркетингових та PR-програм) (<https://cutt.ly/rOhkj8k>). До викладання на ОП залучається В. Васютинський, який має великий досвід проведення тренінгів, майстер-класів у межах міжнародних та всеукраїнських конгресів і конференцій, навчальних та супервізійних психотерапевтичних семінарів, тренінгів і фокус-груп з виборчих технологій, тренінгів-семінарів для членів виборчих комісій, тренінгів-семінарів для службовців органів місцевого самоврядування, тренінгів-семінарів для студентів і викладачів ЗВО (<https://cutt.ly/wOhk7LC>). Також на зустрічі ЕГ було з'ясовано, що до реалізації окремих ОК можуть запрошуватися професіонали-практики. Зокрема, у 1 семестрі 2021–2022 н.р. Л. Найдьонова (заступник директора Інституту соціальної та політичної психології НАПН України) провела гостьову лекцію для здобувачів освіти на тему "Корпоративна етика". Також до проведення лекцій залучаються відомі політики та фахівці у галузі політичної психології, наприклад, М.Томенко.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

У КНУТШ професійний розвиток викладачів регулюється нормативними документами: "Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність КНУТШ" (<https://cutt.ly/kOdl9vY>), "Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ" (<https://cutt.ly/mOdzcxU>), "Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників КНУТШ" (<https://cutt.ly/IOdc3Qp>). Працівники мають право самостійно обирати форми, види, напрями та суб'єктів надання освітніх послуг для підвищення кваліфікації. Підвищення кваліфікації НПП здійснювалось у ЗВО України та за кордоном. Т. Траверсе пройшла стажування в Куявському університеті (Польща, м. Влоцлавек 2020 р.). О. Плахотнік пройшла стажування та підвищення кваліфікації у Національній академії педагогічних наук України ДЗВО "Університет менеджменту освіти" (м. Київ, 2020 р.). Е. Гришук пройшла науково-педагогічне стажування в ISMA University of Applied Sciences (Латвійська Республіка, м. Рига, 2021 р.), наукове стажування «Здоров'язберігаючі технології та якість життя: медичні, педагогічні, соціально-психологічні виміри» на Кафедрі психології емоції та мотивації Інституту психології (Польща, м. Люблін, 2020 р.). І. Клименко пройшла міжнародне стажування в рамках Європейського освітнього проекту "The innovative Methods and Technologies of Teaching: The Newest in European Educational Practice" (Psychology) WCL (Polska, Czestochowiew 2021 р.). О. Виноградов пройшов навчання із використання програми статистичного аналізу даних Tableau у психологічних дослідженнях в Центрі діагностики і навчання "Вища Ліга". О. Соснюк пройшов наукове стажування в Інституті соціальної та політичної психології НАПН України (м. Київ, 2020 р.). Н. Рогаль пройшла курс підвищення кваліфікації та розвитку педагогічних компетентностей викладачів (KNU Teach Week) (м. Київ). В. Теремко пройшов стажування на факультеті політичних наук і міжнародних відносин Університету Матея Бела (м. Банська Бистриця, Словаччина, 2018 р.). О. Батрименко пройшов стажування у Вищій соціально-економічній школі у Пшеворську (Польща, м. Пшеворськ, 2019 р.). Також у ЗВО на базі Інституту післядипломної освіти КНУТШ проводяться курси підвищення кваліфікації на постійній основі, участь у яких мають право брати як НПП цього ЗВО, так і інших ЗВО України (<http://www.ipe.knu.ua/>). На зустрічі з ЕГ Д. Щеглюк (керівник відділу забезпечення якості освіти) зазначила, що сьогодні тривають напрацювання щодо впровадження курсів підвищення кваліфікації з формування педагогічної майстерності для молодих викладачів. На вдосконалення професійної майстерності НПП спрямовані програми підвищення кваліфікації КНУТШ (серія курсів «KNU Teach Week»), які ознаяомлюють із сучасними онлайн інструментами для організації навчального процесу. Варто відзначити як позитивну практику, що такі програми підвищення кваліфікації організовуються окремо для гарантів ОП та НПП.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У ЗВО запроваджено практику стимулювання розвитку викладацької майстерності засобами матеріального та морального заохочення. Так, згідно "Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ" (<https://cutt.ly/mOdzcxU>) стимулювання реалізується у формі: 1) представлення до відзнак Президента, Кабінету Міністрів, Верховної ради та інших державних нагород; 2) представлення до нагород Міністерства освіти і науки України; 3) представлення до нагород інших міністерств і відомств. 4) відзнаки ректора Університету; 5) відзнаки Вченої ради Університету; 6) премія імені Тараса Шевченка Київського національного університету імені Тараса Шевченка; 7) премії, в тому числі – за публікаційну активність; 8) відзнаки Факультетів та інститутів та ін. за ініціативою завідувача кафедри, керівника структурного підрозділу. Деталізація процедур стимулювання розвитку професійної майстерності НПП за означеними формами міститься у певних Положеннях і Порядках умови

присудження/нагородження. Наприклад, "Положенні про розрахунок надбавок викладачам, які проводять навчальний процес англійською мовою, КНУТШ" (<https://cutt.ly/fOdnWmV>); Наказі "Про затвердження Положення про стимулювання співробітників Київського національного університету імені Тараса Шевченка за результатами наукової діяльності" (<https://cutt.ly/zOgnFdt>), Розпорядженні № 113 від 10.12.2018 "Про створення комісії з матеріального заохочення" (<https://cutt.ly/pOdEzpt>) тощо. У ЗВО проходить щорічного конкурсу "Кращий викладач року" (<https://cutt.ly/8OdRoc4>). Визнанням професійної майстерності НПП є присвоєння почесного звання "Заслужений професор КНУТШ" (<https://cutt.ly/5OgmPiI>), присудження Відзнаки Вченої ради КНУТШ (<https://cutt.ly/oOdRdkL>) тощо. Наприклад, А. Коваленко у 2017 році була нагороджена відзнакою "Відмінник освіти України", у 2018 р. отримала диплом "Кращий викладач факультету психології у 2017-2018 році" (<https://cutt.ly/ZOhvCwU>).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

1. Прозора процедура конкурсного відбору у ЗВО нівелює можливі ризики, пов'язані з проявами суб'єктивізму, при визначенні професіоналізму як НПП КНУТШ, так і претендентів на посаду з інших закладів, забезпечує їм рівні можливості для участі в конкурсі. 2. Високі показники академічної кваліфікації НПП, які працюють на ОП: 100% НПП мають наукові ступені та / або вчені звання, серед них 18,75% є докторами наук. 3. НПП, що викладають на ОП, мають значний практичний досвід у професійній сфері, а також досвід міжнародних стажувань, дотичних за тематикою до змісту ОП. 4. ОП реалізується на основі співпраці з організаціями, професійна діяльність яких потребує залучення фахівців із політичної психології (комітети Верховної Ради України, партійні організації, Асоціація політичних психологів тощо). 5. У ЗВО реалізуються різноманітні програми підвищення кваліфікації та професійної майстерності НПП. Програми підвищення кваліфікації є диференційованими залежно від досвіду та професійних обов'язків НПП (для молодих фахівців, гарантів ОП тощо).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

ЕГ не зафіксувала слабких сторін за Критерієм 6.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОП "Політична психологія" має повну відповідність та узгодженість з якісними характеристиками за Критерієм 6. НПП, які залучаються до викладання на ОП, мають високий рівень академічної та професійної кваліфікації. Процедури конкурсного добору викладачів є чітко визначеними. Наявний досвід співпраці за ОП, що акредитується, з роботодавцями, професіоналами-практиками. НПП регулярно розвивають свою професійну майстерність та підвищують кваліфікацію. Водночас, за Критерієм 6 ЕГ зафіксувала такі інноваційні практики, як: залучення до викладання на ОП НПП, які мають значний практичний досвід у професійній сфері, а також досвід міжнародних стажувань, дотичних за тематикою до змісту ОП; тісна співпраця ОП з організаціями, професійна діяльність яких потребує залучення фахівців із політичної психології (комітети Верховної Ради України, партійні організації, Асоціація політичних психологів тощо); реалізація у ЗВО різноманітних програм підвищення кваліфікації, диференційованих для НПП з різним досвідом та професійними обов'язками. У свою чергу, це обумовлює оцінку А за Критерієм 6.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час експертизи ОП "Політична психологія" ЗВО продемонстрував у дистанційному форматі (відео-трансляція, фото- відео-звіт та презентація, які відображені у запитах/відповідях в системі НА) доволі потужні матеріально-технічні ресурси, що сприяють досягненню визначених ОП цілей та ПРН. Зокрема, експертам було продемонстровано тренінговий клас, бібліотеку, гуртожиток, Навчальну лабораторію загальної психології імені професора Г. І. Челпанова (в якій є поліграф, периметр, коліртест, тонометр, тренومتر, метроном тощо),

навчально-методичний кабінет імені академіка В. А. Роменця, спеціалізовані навчальні аудиторії (№ 206, № 208, № 310), які обладнані комп'ютерами, проекторами тощо. Працює електронний каталог Наукової бібліотеки імені М. Максимовича (<http://surl.li/bfyqd>). О. Сербін (директор наукової бібліотеки імені М. Максимовича) під час зустрічі з ЕГ розповів про політику відкритого доступу, формування репозитарію, процедуру здійснення перевірки наукових робіт на виявлення академічного плагіату. На запит ЕГ ЗВО надав перелік дотичної до ОП "Політична психологія" наукової та науково-методичної літератури, яка надійшла до бібліотеки КНУТШ та методичного кабінету імені академіка В. А. Роменця факультету психології. Аналіз цього переліку свідчить про те, що фонд бібліотеки ЗВО регулярно оновлюється фаховою літературою з психології. Також на сайті КНУТШ є вільний доступ до бібліотек України (<https://cutt.ly/cOhcM3H>); розміщена вся інформація про студмістечко та є відео, на яких відображено умови проживання у гуртожитках (<https://cutt.ly/rOhc77R>). Підготовка здобувачів вищої освіти здійснюється з використанням сучасних інформаційних технологій та комп'ютерних засобів, програмних продуктів, електронних баз даних, мережевого обладнання. У всьому навчальному корпусі факультету психології є покриття мережі Wi-fi. Під час зустрічі з ЕГ здобувачі вищої освіти та академічний персонал зазначили, що на період карантинних заходів дистанційне навчання у ЗВО відбувалося із використанням платформи Zoom, Google meet, Viber, Telegram, Skype. Під час зустрічі ЕГ зі здобувачами вищої освіти останні продемонстрували особистий кабінет електронної системи Triton Student, в якому розміщена інформація про графік контролю з дисциплін, оцінки, стипендію тощо. Студенти повідомили, що використовують цю систему переважно з метою відслідковування своїх оцінок за дисциплінами. Водночас, ЕГ зафіксувала розміщення в особистих кабінетах здобувачів за цією ОП застарілих навчальних планів (2018-2019 навч. р.). Здобувачі мають можливість проживати у гуртожитку (щоправда, жодний зі здобувачів за цією ОП в гуртожитку не проживає). ЕГ констатує, що матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення ЗВО є достатніми для реалізації освітнього процесу на ОП "Політична психологія" і відповідають поданим у звіті даним.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час бесіди зі здобувачами вищої освіти та НПП кафедри соціальної психології було встановлено, що доступ до перерахованих об'єктів матеріально-технічного та навчально-методичного забезпечення є вільним та безкоштовним. Здобувачі повідомили, що мають безкоштовний доступ до бібліотеки, читальних залів, книжкового фонду, фонду періодичних видань, електронного каталогу та електронної бібліотеки. Всі учасники освітнього процесу мають безкоштовний доступ до мережі Wi-fi у навчальному корпусі факультету психології. Доступними для відвідування є численні спортивні секції. Перша перевірка кваліфікаційної роботи на плагіат також є безкоштовною (другий і наступні рази є платними). Таким чином, інформаційні ресурси та методичні матеріали, що забезпечують досягнення ПРН ОП "Політична психологія", є доступними і безкоштовними для здобувачів вищої освіти.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Безпечні заходи представлені у "Правилах внутрішнього розпорядку університету" (<http://surl.li/apyux>). Під час зустрічей зі здобувачами вищої освіти та дистанційного огляду матеріально-технічних умов для навчання ЕГ переконалася, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я учасників освітнього процесу. Всі приміщення університету, що використовуються для реалізації ОП (аудиторний корпус, гуртожиток, спорт. майданчик тощо), задовольняють встановленим санітарним вимогам. У коридорах та в аудиторіях є вогнегасники, що контролюються технічним персоналом управління корпусами. У ЗВО працює Університетська клініка, психологічна служба (<https://psyservice.knu.ua/>), яка надає безкоштовні консультації для всіх учасників освітнього процесу. У КНУТШ дотримуються санітарно-епідеміологічних норм та контролюють санітарно-епідеміологічну ситуацію. Для організації дозвілля в КНУТШ створено Молодіжний центр культурно-естетичного виховання (<https://cutt.ly/iO1vhNE>). Під час зустрічі із адміністративним персоналом та з представниками допоміжних структурних підрозділів було з'ясовано, що опитування серед студентів проводяться Навчальною лабораторією соціологічних та освітніх досліджень спільно з факультетом соціології, а результати висвітлюються на факультетах ЗВО за кожною освітньою програмою. Здобувачі підтвердили ЕГ, що на ОП "Політична психологія" проводиться опитування щодо їхніх потреб та інтересів; результати опитування знаходяться у вільному доступі (<https://cutt.ly/YOo613G>).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

За результатами аналізу СО ОП, нормативної бази ЗВО, спілкування з усіма учасниками освітнього процесу встановлено, що освітня підтримка здобувачів ОП здійснюється через деканат факультету психології, органи студентського самоврядування, викладачів ОК, відділ академічної мобільності, відділ міжнародного співробітництва, навчально-методичний центр організації освітнього процесу тощо. Інформаційна підтримка на ОП реалізується завдяки наданню можливості здобувачам користуватися електронними ресурсами бібліотеки ЗВО, науковими та методичними працями, а також через висвітлення інформації на сайті Університету та факультету

психології, у соціальних мережах Facebook, Instagram (<https://cutt.ly/SOhRmUA>), YouTube (<http://surl.li/bfyvo>), через месенджери Telegram, Viber, де розміщується актуальна інформація: графіки заліково-екзаменаційних сесій, іспитів, графіки роботи екзаменаційних комісій, презентації наукових досліджень студентів, інші наукові та інформаційні заходи. Здобувачі повідомили ЕГ, що така форма взаємодії є для них зручною. Також студенти повідомили, що в Університеті функціонує Телефон довіри. На сайті ЗВО функціонує Електронна приймальня університету (<https://office.knu.ua/>), де можна надіслати звернення, що стосуються навчального процесу, наукової діяльності, міжнародних зв'язків, фінансової діяльності та отримати на них відповідь. В Університеті функціонує Сектор працевлаштування (<http://jobs.knu.ua/>), створений з метою сприяння працевлаштуванню та проходженню практик і стажувань студентів, випускників та аспірантів університету в організаціях-роботодавцях. Проте аналіз результатів опитування засвідчив, що здобувачів під час навчання мало інформують про можливість працевлаштування (<https://cutt.ly/YOo613G>). Консультативна підтримка здобувачів вищої освіти здійснюється НПП кафедри соціальної психології, органами студентського самоврядування, профспілкою КНУТШ. У ЗВО функціонує психологічна служба, покликана проводити психологічне консультування та надавати психологічну допомогу здобувачам вищої освіти. Психологічна служба КНУТШ створила такі сервіси: "Helper Hub", чат емоційної підтримки студентів студентами (https://t.me/helper_hub), "Допомога онлайн ПС КНУТШ", чат зв'язку з психологом (<https://cutt.ly/NOhRALo>) тощо, які працюють цілодобово практично в режимі онлайн. Соціальна підтримка здобувачів вищої освіти реалізується через надання стипендій. Також соціальною підтримкою учасників освітнього процесу у КНУТШ опікується профспілкова організація (<https://cutt.ly/uOhRJrp>). Представленням інтересів, захистом прав і свобод, врегулюванням важливих питань студентського життя опікуються органи студентського самоврядування ЗВО. Під час спілкування ЕГ зі здобувачами вищої освіти було з'ясовано, що студенти загалом задоволені рівнем освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки з боку ЗВО. Про це свідчать і результати опитування (<https://cutt.ly/YOo613G>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

На ОП "Політична психологія" особи з особливими освітніми потребами не навчаються. Водночас, у ЗВО регламентовані умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами "Порядком супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення" (<http://surl.li/iptp>). Також на сайті ЗВО є сторінка "Університет рівних можливостей" (<http://surl.li/bfyvb>), де розміщено такі документи: "Порядок супроводу осіб з інвалідністю", "Концепція розвитку інклюзивної освіти «Університету рівних можливостей», "Пам'ятка про правила комунікації із людьми з інвалідністю" тощо. На вході до корпусу психологічного факультету КНУТШ побудовано обладнаний пандус, у приміщенні факультету функціонують спеціально обладнані 2 ліфти та вбиральні. Також у деяких навчальних аудиторіях створено умови для осіб з особливими освітніми потребами (пандуси тощо), що й було продемонстровано під час огляду матеріально-технічної бази. Під час огляду матеріально-технічного обладнання та зустрічі з представниками студентського самоврядування ЕГ отримала підтвердження відомостей, поданих у СО, та переконалася, що у ЗВО забезпечені достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Під час зустрічей ЕГ з фокус групами було з'ясовано, що обізнаність учасників освітнього процесу щодо процедур запобігання та вирішення конфліктних ситуацій у ЗВО забезпечується оприлюдненням на сайті університету інформації про запобігання та протидію корупції (<http://surl.li/bftoo>), "Етичного кодексу університетської спільноти" (<http://surl.li/rsha>), "Порядку вирішення конфліктних ситуацій у КНУТШ" (<http://surl.li/amkkkr>) тощо. У ЗВО затверджена "Антикорупційна програма КНУТШ" (<http://surl.li/bgbhm>). У випадку прояву корупції студент може звернутися зі скаргою за допомогою електронної форми "Повідомити про корупцію" (<https://cutt.ly/jOhUfiw>). В Університеті діє Комісія з питань етики, діяльність якої регулюється "Положенням про Постійну комісію Вченої ради з питань етики КНУТШ" (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1073>). Комісія з питань етики відповідає за поширення інформації щодо попередження і боротьби із сексуальними домаганнями та дискримінацією, проведення навчання студентства і трудового колективу щодо попередження сексуальних домагань та будь-яких проявів дискримінації, надання інформаційної та консультативної підтримки керівництву структурних підрозділів. На зустрічі зі здобувачами вищої освіти ЕГ переконалася, що обговорення питань превенції конфліктних ситуацій відбувається на різноманітних зустрічах, зібраннях; студенти поінформовані щодо процедури вирішення конфліктних ситуацій. Зі слів здобувачів, за період їхнього навчання на ОП конфліктних ситуацій не виникло (враховуючи пов'язані із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією). Проте вони повідомили, що знають про можливість звернень до завідувача кафедри, Гаранта ОП або декана чи ректора з відповідною скаргою, її розгляд комісією, що утворюється для з'ясування всіх обставин, та колегіального рішення щодо розв'язання конфлікту. Також здобувачі повідомили, що в разі виникнення конфліктної ситуації вони можуть звернутися до органів студентського самоврядування чи психологічної служби Університету.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

1. Потужне матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення ОП створює сприятливі умови для досягнення ПРН на ОП "Політична психологія". 2. Психологічна служба КНУТШ надає підтримку здобувачам вищої освіти через такі сервіси, як "Helper Hub", "Допомога онлайн ПС КНУТШ", чат зв'язку з психологом тощо, які працюють цілодобово фактично в режимі онлайн.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

1. Здобувачі мало поінформовані про можливості свого працевлаштування. 2. Особисті електронні кабінети студентів (Triton Student) містять інформацію, яка не оновлювалася (план навчального процесу тощо). Рекомендації ЕГ: 1. Сприяти залученню здобувачів до участі у заходах, орієнтованих на працевлаштування: зустрічі з роботодавцями, ярмарок вакансій, майстер-класи тощо. 2. Оновити наповнення в особистих електронних кабінетах студентів в системі Triton Student та представити актуальну інформацію щодо ОП "Політична психологія".

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОП "Політична психологія" та освітня діяльність за нею загалом відповідають Критерію 7. ЗВО має потужне матеріально-технічне забезпечення для реалізації ОП та досягнення ПРН. Викладачі і здобувачі мають безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, наявних у ЗВО. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти. Наявні також освітня, організаційна, інформаційна, консультативна підтримка здобувачів вищої освіти. Серед здобувачів вищої освіти регулярно проводяться опитування щодо їхніх потреб та інтересів. У закладі створено достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. Визначені ЕГ слабкі сторони ОП не мають суттєвого впливу на рівень відповідності за Критерієм 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, відкриття і закриття, а також реалізації, моніторингу та перегляду ОП відображено в "Положенні про організацію освітнього процесу у КНУТШ" (<https://cutt.ly/AI2jXuE>), "Тимчасовому порядку розроблення, розгляду і затвердження освітніх програм КНУТШ" (<https://cutt.ly/7IBQMOn>), "Тимчасовому порядку розгляду пропозицій щодо внесення змін до описів ступеневих освітніх програм" (<https://cutt.ly/TI2jUs9>), "Положенні про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ (Макет)" (<https://cutt.ly/bI2j2Wc>). При цьому зазначимо, що, виходячи з назв деяких документів та стислості поданої у них інформації, нормативне забезпечення щодо якості вищої освіти у КНУТШ знаходиться у стадії розробки. ОП "Політична психологія" була затверджена Вченою радою КНУТШ (протокол № 11 від 04.06.2018 р.) та впроваджена в освітній процес з 1.09.2018 р. За "Тимчасовим порядком розгляду пропозицій щодо внесення змін до описів ступеневих освітніх програм", підставою для внесення змін до затверджених описів освітніх програм є прийняття нових освітніх і професійних стандартів. Не зважаючи на те, що Стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти було затверджено наказом МОН України за № 564 від 24.04.2019 р., ОП, що проходить акредитацію, була переглянута відповідно до Стандарту та введена в дію наказом ректора № 217-32 від 7.04.2021 р. Гарант ОП та адміністрація ЗВО пояснили несвоєчасний перегляд ОП великою завантаженістю. На зустрічі ЕГ зі стейкхолдерами останні підтвердили свою залученість до процесів розробки та перегляду ОП. ЗВО також надав протокол спільного засідання НПП кафедри соціальної психології та стейкхолдерів ОП "Політична психологія" від 28.04.2020 р., в якому відображено процес обговорення ОП переважно на рівні внесення змін до змісту її окремих ОК. Проекти ОП в першій (<https://cutt.ly/UOo5FpQ>), в другій (<https://cutt.ly/rOo5M5T>) редакціях, а також новий проект (<https://cutt.ly/eOo6jwa>) ОП містяться в розділі проєктів на сайті факультету. Проте відображення на сайті дати їх розміщення (ОП 2018 р. - 2.11.2021 р., ОП 2021 р. - 2.11.2021 р.) викликає сумніви щодо реалізованості цієї процедури при відкритті та перегляді ОП. Одним із методів моніторингу ОП є опитування здобувачів та стейкхолдерів. Для цього в КНУТШ створена Лабораторія соціологічних та освітніх досліджень (<https://cutt.ly/pOqMfnI>), основною метою якої є збір, аналіз та інтерпретація інформації з боку суб'єктів навчального процесу різних напрямків діяльності університету, встановлення зворотного зв'язку між учасниками освітнього процесу та адміністрацією університету. Згідно "Положення про опитування здобувачів освіти і НПП КНУТШ" (<https://cutt.ly/CI2mpDm>), результати опитування студентів ОП використовуються відповідним

факультетом при оцінювання роботи ОП, необхідності внесення змін до ОП. Здобувачі вищої освіти, які навчаються за цією ОП, підтвердили, що вони проходили опитування у вересні-жовтні 2021 р. (<https://cutt.ly/YOo613G>).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

У "Положенні про організацію освітнього процесу у КНУТШ" (<https://cutt.ly/AI2jXuE>) зазначено, що прийняття рішення щодо відкриття ОП здійснюється за умови проведення консультацій зі здобувачами вищої освіти. На зустрічі ЕГ з представниками студентського самоврядування останні повідомили, що в КНУТШ практично відсутня практика включення здобувачів до складу проектних груп, проте їх думка враховується при відкритті та перегляді ОП. Ця інформація також узгоджується з інформацією, наданою Гарантом, щодо обговорення ОП зі студентами у неформальних розмовах, на конференціях тощо. У здобувачів є реальні можливості виходити з пропозиціями до студентського самоврядування щодо внесення змін до ОП. Водночас, до студентського самоврядування за ОП, що акредитується, запитів не надходило. Залученість здобувачів до процесу перегляду ОП відбувається через проведення опитування Лабораторією соціологічних та освітніх досліджень. Представники студентського самоврядування залучаються до узгодження питань анкети, за якою проводиться опитування. Як зазначалося у підкритерії 1 Критерію 8, згідно "Положенню про опитування здобувачів освіти і НПП КНУТШ" (<https://cutt.ly/CI2mpDm>), результати опитування студентів ОП використовуються відповідним факультетом при оцінювання роботи ОП, необхідності внесення змін до ОП. За звітом про результати опитування, розміщеним на сайті (<https://cutt.ly/YOo613G>), 26,7% здобувачів мають негативну думку щодо своєї участі в обговоренні змін до ОП та зрозумілості причин урахування або неврахування наданих пропозицій, а 60% респондентів взагалі "не знають про таке".

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

З метою систематизації співпраці з роботодавцями на рівні університету сформована Рада роботодавців (<http://surl.li/bevbz>). У жовтні 2021 р. відбулись установчі збори Ради роботодавців (<https://cutt.ly/ZI4Lfpk>). Ради роботодавців та Експертні ради створені в окремих структурних підрозділах університету. За поясненням Гаранта ОП, наразі на факультеті психології Рада роботодавців та Експертні ради поки що не створені. Тож взаємодія з роботодавцями відбувається на рівні кафедр та ОП. Залученість роботодавців до перегляду ОП доводять відгуки, надані такими стейкхолдерами: М. Слюсаревським – директором Інституту соціальної та політичної психології НАПН України, В. Волківським – президентом Першого міжнародного фонду розвитку України, П. Мироненком – президентом ГО "Академія політичних наук України", І. Губеладзе – президентом Асоціації політичних психологів України, О. Лукашевим – першим заступником голови Комітету ВР України з питань освіти, науки і інновацій. На зустрічі ЕГ із роботодавцями та академічною спільнотою Ю. Шайгородський (заступник директора з наукової роботи Інституту політичних і етнонаціональних досліджень імені І.Ф. Кураса НАН України) зазначив, що був долучений до розробки (обговорення компетентностей) та рецензування ОП. Л. Найдюнова (заступник директора Інституту соціальної та політичної психології НАПН України) повідомила, що брала участь у формуванні компетентностей, узгодженні з ними змісту ОК, визначенні можливостей випускників ОП для працевлаштування. Л. Сердюк (завідувачка лабораторії психології особистості імені П. Р. Чамати Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України) підтвердила свою участь у процесі перегляду ОП та надання пропозицій щодо внесення у зміст, наприклад, ОК "Психологія політичного лідерства / керівництва" новітнього доробку психології особистості стосовно дослідження та діагностики самодетермінації розвитку особистості. І. Губеладзе (президент Асоціації політичних психологів України) зазначила, що має досвід не тільки рецензування ОП, що акредитується, але й залучена до процедур забезпечення якості освітньої діяльності за ОП, насамперед, через співпрацю з КНУТШ в аспекті практичної підготовки здобувачів вищої освіти на базі Інституту соціальної та політичної психології НАПН України.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Перший випуск за ОП, що акредитується, відбувся у червні 2020 року. На зустрічі з ЕГ Гарант повідомила, що цілеспрямоване збирання інформації про кар'єрний шлях випускників ще не проводилося. Проте НПП цікавляться долею своїх випускників та мають інформацію про їх актуальні місця роботи / навчання, професійні здобутки та плани. На думку ЕГ, доцільним стане запровадження на факультеті психології досвіду інших факультетів / інститутів КНУТШ (наприклад, Інституту журналістики <https://cutt.ly/xI4CzoO>) щодо розміщення інформації про відомих випускників підрозділу.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Як зазначалося вище, ОП, що проходить акредитацію, була переглянута відповідно до Стандарту вищої освіти та введена в дію наказом ректора № 217-32 від 7.04.2021 р. Маючи в наявності ОП у першій редакції (2018р.) та ОП у другій редакції (2021 р.), ЕГ співставила ці ОП та стверджує, що вони відрізняються наявністю в ОП 2018 р. спеціалізацій та їх вилученням в ОП 2021 р., метою, уточненням в ОП 2021 р. можливостей працевлаштування, формулюванням спеціальних компетентностей (у тому числі в ОП 2021 р. зникла диференціація СК на "СК, визначені університетом", "СК за спеціалізацією "Психологія політичного менеджменту" та "СК за спеціалізацією "Психологія політичних технологій") та деяких ПРН. Також в ОП 2021 р., порівняно з ОП 2018 р., вилучено один нормативний ОК та здійснено перерозподіл кредитів між іншими нормативними ОК ОП. Вибіркові блоки ОК у порівнюваних ОП фактично є ідентичними. Таким чином, ЕГ констатує значне оновлення та вдосконалення ОП, що акредитується. Водночас, на думку ЕГ, ОП 2021 р. потребує внесення до переліку ОК атестаційного екзамену, вилучення з вибіркового блоку ОК ідентичних дисциплін, узгодження навчального плану та структурно-логічної схеми ОП, уточнення матриці відповідності професійних компетентностей освітнім компонентам ОП тощо.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОП "Політична психологія" в КНУТШ акредитується вперше, тому зауваження та пропозиції на теперішній час відсутні.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Згідно з "Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ" (<https://cutt.ly/bI2j2Wc>), внутрішня система забезпечення якості освіти у КНУТШ має п'ять рівнів: 1 рівень – здобувачі освіти та їх ініціативні групи; 2 рівень – кафедри, гарант програми, викладачі, які забезпечують ОК, ініціативні групи здобувачів освіти, які реалізують ОП; 3 рівень – факультет психології, декан, заступники, вчена рада, дорадчі органи (науково-методична комісія), група забезпечення навчального процесу, навчально-допоміжний персонал, органи студентського самоврядування; 4 рівень – підрозділи університету, що відповідають за забезпечення якості освіти, розробки та апробації відповідних загальноуніверситетських рішень (Відділ забезпечення якості освіти, Навчально-методичний центр організації освітнього процесу, Відділ підготовки та атестації науково-педагогічних кадрів, Відділ академічної мобільності); 5 рівень – Наглядова Рада, Ректор, Вчена рада університету. Під час акредитаційної експертизи ЕГ мала зустрічі з представниками 1-4 рівнів забезпечення якості вищої освіти та дійшла висновків, що менеджмент ЗВО, гарант ОП, НПП, роботодавці, здобувачі вищої освіти, представники студентського самоврядування мають досить чіткі уявлення про основні критерії забезпечення якості ОП, свою роль у процесах розробки та перегляду ОП тощо. Про активний процес формування культури якості у КНУТШ свідчить створення у 2019 р. Лабораторії соціологічних та освітніх досліджень, у 2021 р. – Відділу забезпечення якості освіти, плани щодо створення Ради роботодавців факультету психології, практика проведення опитування серед здобувачів вищої освіти та запровадження процедур залучення до анкетування роботодавців, академічної спільноти тощо. Порівняння ОП 2021 р. з ОП 2018р. засвідчує її вдосконалення та розвиток. Водночас, недоліки, виявлені в ОП "Політична психологія" від 7.04.2021 р., свідчать про необхідність урегулювати на рівні ЗВО процедури і механізми перевірки та внесення змін до ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Опитування учасників освітнього процесу забезпечується окремим підрозділом – Лабораторією соціологічних та освітніх досліджень. Представники студентського самоврядування залучаються до узгодження питань анкети, за якою проводиться опитування.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

1. Несвоєчасність перегляду ОП відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти 2. Відсутність централізованого досвіду збирання інформації про випускників ОП. 3. Технічні та змістовні недоліки ОП, пропущені системою забезпечення якості освіти. Рекомендації ЕГ: 1. Врегулювати на рівні ЗВО процедури і механізми перевірки та внесення змін до ОП. 2. Запровадити практику централізованого збирання інформації про випускників ОП. Розміщувати на сайті факультету інформацію про

відомих випускників підрозділу (у тому числі випускників ОП, що акредитується). 3. Виправити технічні та змістовні недоліки ОП, пропущені системою забезпечення якості освіти.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

За результатами експертної оцінки визначено, що ОП "Політична психологія" має загальний рівень узгодженості з якісними характеристиками Критерію 8. ОП, перші здобувачі на якій з'явилися у 2018 р., розвивається та вдосконалюється (на цей момент на сайті факультету психології розміщено проєкт вже третьої редакції ОП). Внутрішня система забезпечення якості освіти у КНУТШ є багаторівневою: до процесу вдосконалення ОП залучаються здобувачі вищої освіти, НПП, роботодавці, представники студентського самоврядування та інші стейкхолдери. При цьому нормативне забезпечення щодо якості вищої освіти у КНУТШ знаходиться у стадії доопрацювання, а процедури і механізми перевірки та внесення змін до ОП потребують врегулювання на рівні ЗВО. Зауваження, висловлені ЕГ, не впливають на загальну оцінку за Критерієм 8, адже частково стосуються або вже виправлених недоліків, або мають рекомендаційний характер.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Нормативні документи, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, розміщені на сайті КНУТШ і є у відкритому доступі для ознайомлення та користування (<https://knu.ua/ua/official>). Зокрема серед опублікованих документів є: Статут КНУТШ (<http://surl.li/bffsj>); "Етичний кодекс університетської спільноти" (<http://surl.li/bftod>); "Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ" (<http://surl.li/hzls>); "Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ" (<http://surl.li/ipuh>) та інші. Також на сайті ЗВО представлений чіткий алгоритм і способи повідомлення про випадки корупції (<http://surl.li/bftoo>); документи фінансової звітності тощо. Також на сайті факультету психології КНУТШ розміщено в електронній формі нормативне забезпечення (<http://surl.li/bftov>), де, зокрема, представлено "Положення про гаранта освітньої програми в КНУТШ" (<http://surl.li/bftox>), в якому визначена процедура призначення гаранта ОП. Його права та обов'язки, а також особливості взаємодії із завідувачами кафедр та керівниками структурних підрозділів. У нормативних документах висвітлена чітка і зрозуміла інформація щодо прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу. Під час експертизи і зустрічей з фокус-групами ЕГ переконалася, що здобувачі і НПП за ОП "Політична психологія" дотримуються задекларованих прав та обов'язків.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проєкт з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На сайті факультету психології КНУТШ розміщено проєкти ОП в першій (<https://cutt.ly/UOo5FpQ>), в другій (<https://cutt.ly/rOo5M5T>) редакціях, а також новий проєкт (<https://cutt.ly/eOo6jwa>) ОП. Однак, по-перше, незазначеним є спосіб, у який спосіб стейкхолдери можуть надсилати свої пропозиції та зауваження до ОП, що виставлена на громадське обговорення. По-друге, відображення на сайті дати розміщення проєктів ОП (ОП 2018 р. – 2.11.2021 р., ОП 2021 р. – 2.11.2021 р.) викликає сумніви щодо реалізованості цієї процедури при відкритті та перегляді ОП. Під час зустрічей із фокус-групами ЕГ з'ясувала, що свої пропозиції стейкхолдери доносять в усній формі під час зустрічей з гарантом ОП або на засіданнях кафедр.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Інформацію про ОП та особливості освітнього процесу розміщено на сайті факультету психології у вкладці "Освітні програми" (<http://surl.li/bftpd>). Зокрема, у вільному доступі є ОП "Політична психологія" у редакції 2018 р. та 2021 р. (<http://surl.li/bftqv>) та навчальний план (<http://surl.li/bftqw>). На сайті також висвітлено: робочі програми, рецензії

роботодавців, нормативні документи, звіти опитування студентів, Методичні рекомендації з виробничої практики, розклад занять (<https://cutt.ly/hOhFikB>), різні корисні для здобувачів оголошення тощо. Інформацію на сайті факультету психології представлено в обсязі, достатньому для ознайомлення зацікавлених сторін та суспільства.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

У КНУТШ діє “Положення про гаранта освітньої програми в КНУТШ”, яким регламентована процедура призначення гаранта ОП, його права та обов’язки, а також особливості взаємодії із завідувачами кафедр та керівниками структурних підрозділів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

1. Проект ОП "Політична психологія" представлено на сайті факультету психології КНУТШ без визначеного конкретного способу для надсилання зворотного зв'язку. 2. Несвоєчасність розміщення проектів ОП для обговорення на сайті факультету. Рекомендації ЕГ: 1. Чітко визначити, у який спосіб (електронна пошта, гугл-анкета) стейкхолдери можуть надсилати свої пропозиції та зауваження до ОП, що акредитується. 2. Дотримуватися процедури та термінів винесення проекту ОП на громадське обговорення шляхом розміщення на сайті закладу.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОП "Політична психологія" та освітня діяльність за нею загалом відповідають Критерію 9. Доступними є локальні нормативно-правові акти, що регулюють права й обов’язки учасників освітнього процесу. Інформація про ОП та її компоненти є достатньою. ЕГ переконалася в реалізованості процедур обговорення проекту ОП зі стейкхолдерами, тому несвоєчасність його оприлюднення на сайті факультету психології вважає недоліком, який не має вирішального значення для якісних характеристик ОП.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад’юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад’юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад’юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	A
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Програма візиту 2022 Уточнена.pdf</i>	F6EYZiyR7rHUuMHNfCDsr67EAssZx2Z5dzPTLm1Q m90=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Улунова Ганна Євгенівна

Члени експертної групи

Свідерська Ольга Іванівна

Клименко Юлія Олександрівна

